EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2023.6.19.
COM(2023) 324 final

2023/0187 (CNS)

Javaslat

A TANÁCS IRÁNYELVE

a forrásadó-többlet gyorsabb és biztonságosabb rendezéséről

{SEC(2023) 243 final} - {SWD(2023) 215 final} - {SWD(2023) 216 final} - {SWD(2023) 217 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Az EU-ban határokon átnyúló összefüggésben a befektetőknek általában kétszer kell adót fizetniük az értékpapírok tartásából származó jövedelem – nevezetesen a részvények osztalékjövedelme és a kötvények kamatjövedelme – után.

- Egyrészt adó vethető ki az értékpapírok kibocsátójának országában (a **forrás szerinti országban**) a bruttó értékpapír-jövedelemből levont adó (**forrásadó**) formájában.
- Másrészt **jövedelemadó** formájában a befektető illetősége szerinti országban (a továbbiakban: **illetőség szerinti ország**) vethető ki adó.

E kettős adóztatás elkerülése érdekében számos ország vállalta, hogy kettős adóztatási egyezmények aláírásával megosztja az adóztatási jogokat a forrás szerinti ország és az illetőség szerinti ország között. Az ilyen egyezmények értelmében a külföldi illetőségű befektetők a forrás szerinti országban alacsonyabb forrásadókulcsra vagy forrásadó-mentességre lehetnek jogosultak. Az adóegyezmények mellett néhány forrás szerinti ország olyan szabályokat vezetett be, amelyek meghatározott szakpolitikai célkitűzéseket szem előtt tartva alacsonyabb adókulcsokat vagy mentességeket biztosítanak egyes külföldi illetőségű adózók számára.

A kedvezményes forrásadó-mérték vagy a forrásadó alóli mentesség kétféleképpen biztosítható. A kedvezményes adómértéket vagy a mentességet közvetlenül az osztalék vagy kamat kifizetésének pillanatában alkalmazzák (**kifizetésnél biztosított forrásadó-kedvezmény**), vagy a forrásadó-többletet a befektető igénye alapján visszatérítik (**visszatérítési eljárás**).

Azok a **forrásadó-eljárások** azonban, amelyek lehetővé teszik a külföldi illetőségű befektetők számára, hogy igénybe vegyék az adóegyezmények vagy a belföldi szabályok alapján nyújtható kedvezményeket, gyakran **megterhelőek, költségesek és hosszadalmasak**, mivel mind az adózók által a forrásadó-kedvezmény igénybevétele érdekében benyújtandó dokumentáció, mind pedig a digitalizáció szintje tekintetében tagállamonként jelentősen eltérőek. A **forrásadó-eljárások** esetében továbbra is **fennáll az adócsalás és -visszaélés kockázata**, ami adóbevétel-kieséshez vezet a tagállamok számára, amint azt sorozatos adóbotrányok, köztük az ún. Cum/Cum- és Cum/Ex-ügyek is mutatják. Ennek oka, hogy az adóhatóságok nem rendelkeznek pontos információkkal, ami a pénzügyi lánc alacsony szintű átláthatóságának, valamint a mögöttes eszközhöz kapcsolódó pénzügyi megállapodások meglétére vonatkozó információk hiányának tudható be.

A visszatérítési igény benyújtására vonatkozó eljárások lépései és követelményei általában a következők: az adózónak (azaz a kifizetések kedvezményezettjének) bizonyítania kell, hogy abban az országban rendelkezik illetőséggel, amellyel a forrás szerinti tagállam adóegyezményt írt alá. Ehhez az adózónak igazolást kell kérnie a lakóhelyéről az illetősége szerinti állam adóhatóságától. Emellett a forrás szerinti országtól függően számos további formanyomtatványt és dokumentumot is be kell nyújtani. Az EU-ban a forrás szerinti tagállamok jellemzően megkövetelik annak igazolását, hogy az adózó az értékpapír tulajdonosa és a jövedelem kedvezményezettje, ugyanakkor a forrásadó-többlet visszatérítése előtt bekérhetnek a fizetési lánccal kapcsolatos különféle dokumentumokat vagy meghatározott banki igazolásokat (pl. osztalékutalványt) is. A közelmúltban előforduló

kifinomult és igen jelentős csalások miatt egyes tagállamok még szigorúbb dokumentációs követelményeket vezettek be vagy terveznek bevezetni eljárásaik részeként.

Az adóvisszaélés egyik legnyilvánvalóbb formája az a helyzet, amikor az alacsonyabb forrásadómértékre nem jogosult adózók olyan szervezetekkel kötnek ügyleteket (pl. értékpapír-kölcsönzésre vagy -eladásra és -visszavásárlásra), amelyek (pl. a vonatkozó adóegyezmény alapján vagy sajátos jogállásuk miatt) az értékpapír tulajdonosaként kedvezményes forrásadó-mértékre lennének jogosultak, majd a felek megosztják egymás között az így elért megtakarítást.

Ez a fajta visszaélés osztalékarbitrázs vagy „Cum/Cum" néven is ismert. A visszaélések másik formáját a „Cum/Ex" rendszerek valósítják meg, amelyek többszörös visszaigénylésen alapuló csalárd rendszerként működnek: a szándékosan az osztalékfizetés napja körüli short ügyletek célja az értékpapírok gazdasági és jog szerinti tulajdonosa kilétét illető zavarkeltés, amely lehetővé teszi mindkét fél számára, hogy a forrásadó-kezelő által eredetileg visszatartott összeget meghaladó adó-visszatérítést igényeljen.

A fennálló helyzet visszatartja az EU-n belüli határokon átnyúló befektetéseket, különösen a lakossági befektetők esetében: egy közelmúltbeli felmérés[1] szerint a kedvezményes forrásadó-mértéket az arra jogosult lakossági befektetők közel 70 %-a nem igényelte, elsősorban a hosszadalmas, költséges és túlzottan bonyolult eljárások miatt, amelyek következtében 31 %-uk döntött úgy, hogy értékesíti külföldi uniós állományát. Ez alapvetően ellentétes a tőkepiaci unió és a 2023. május 24-én elfogadott lakossági befektetési csomag[2] célkitűzéseivel, és aláássa az uniós piac egészének versenyképességét. Amellett, hogy az adóhatóságok jelentős forrásait köti le, a csalás vagy visszaélés tartós kockázata negatív hatással van a tagállamok adóbevételeire és végső soron a méltányos adózásra is.

Az Európai Bizottság és a nemzetközi szervezetek évtizedek óta elemzik és próbálják kezelni a forrásadó-eljárásokkal kapcsolatos hatékonysági problémákat és a csalás vagy visszaélés kockázatát. A Bizottság 2009-ben ajánlást terjesztett elő a tagállamok számára a forrásadó-eljárások egyszerűsítéséről[3]. 2017-ben a Bizottság a forrásadóra vonatkozó magatartási kódexet[4] tett közzé, amely a tagállamok önkéntes kötelezettségvállalására szólított fel. Nemzetközi szinten a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) 2013-ban jóváhagyta a kettős adóztatási egyezményekből eredő adókedvezmények és a betartatás fokozása (TRACE) végrehajtási csomagját, amellyel szintén a forrásadó-eljárások rossz hatékonyságát kívánta kezelni[5].

Bár ezek az uniós és nemzetközi szintű intézkedések némi javulást eredményeztek, a nehézkes forrásadó-eljárások továbbra is visszatartják a határokon átnyúló befektetéseket,

---

1 Withholding tax on dividends, survey for investors in the European Union (Az osztalékokra kivetett forrásadó – felmérés az Európai Unióban befektetők számára), Better Finance, 2023. március.

2 https://finance.ec.europa.eu/publications/retail-investment-package_en

3 A Bizottság ajánlása (2009. október 19.) a forrásadó-mentességi eljárásokról (HL L 279., 2009.10.24., 8. o.).

4 Európai Bizottság (2017): A forrásadóra vonatkozó magatartási kódex (Adóügyi és Vámuniós Főigazgatóság, https://taxation-customs.ec.europa.eu/system/files/2017-12/code_of_conduct_on_witholding_tax.pdf).

5 OECD (2013), TRACE implementation package for the adoption of the authorised intermediary system: A standardised system for effective withholding tax relief procedures for cross-border portfolio income (https://www.oecd.org/ctp/exchange-of-tax-information/treatyreliefandcomplianceenhancementtrace.htm).

különösen a lakossági befektetők körében, továbbra is akadályozzák a jól működő uniós tőkepiacot, és továbbra is fennáll a csalás vagy visszaélés kockázata. A forrásadó-eljárások összköltsége a becslések szerint 6,62 milliárd EUR[6].

A Bizottság ezért 2020-ban a helyreállítási stratégiát támogató igazságos és egyszerű adózásra irányuló cselekvési tervben[7], valamint a polgárokat és a vállalkozásokat szolgáló tőkepiaci unióra vonatkozó cselekvési tervben[8] jogalkotási kezdeményezést jelentett be a forrásadó-eljárások területén. 2022 márciusában az Európai Parlament üdvözölte az igazságos és egyszerű adózásra vonatkozó cselekvési tervet, és támogatta annak alapos végrehajtását[9]. Az Európai Parlament továbbá határozottan üdvözölte a Bizottság azon szándékát, hogy javaslatot terjeszt elő a forrásadók közös és szabványosított rendszerének létrehozásáról, amelyet a tagállamok adóhatóságai közötti információcsere és együttműködés mechanizmusa kísér[10]. 2020-ban az Európai Parlament a tőkepiaci unióra vonatkozó cselekvési tervről szóló állásfoglalásában hangsúlyozta, hogy csökkenteni kell a határokon átnyúló befektetések előtt álló adózási akadályokat, ideértve a befektetőknek, köztük a lakossági befektetőket érintő, határokon átnyúló visszatérítésre vonatkozó eljárásokat is[11].

E javaslat célja kettős: a tőkepiaci unió megfelelő működésének támogatása a határokon átnyúló befektetések megkönnyítése, valamint az adócsalás és az adóvisszaélés megelőzésével az igazságos adóztatás biztosítása révén.

A célkitűzések elérése érdekében ez a javaslat hatékonyabb forrásadó-eljárásokat vezet be, ugyanakkor biztosítja a tagállamok számára az adócsalás és az adóvisszaélés elleni eredményes küzdelemhez szükséges eszközöket. A javasolt változtatásoknak emellett igen praktikus és hasznos hatásai lesznek a befektetők számára, és jelentős – a becslések szerint évente mintegy 5,17 milliárd EUR összegű – költségmegtakarítást eredményeznek a számukra[12].

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

Ez a kezdeményezés teljes összhangban van a Bizottság által az elmúlt években annak érdekében tett egyéb kezdeményezésekkel, hogy megvalósítsa az adócsalás és az adóvisszaélés elleni küzdelem kulcsfontosságú prioritását:

– A Bizottság 2016-ban elfogadta az adókikerülés elleni irányelvet (ATAD)[13] annak érdekében, hogy biztosítsa az adóalap-erózióval és a nyereségátcsoportosítással

6 Lásd az e javaslatot kísérő hatásvizsgálati jelentést.

7 A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – A helyreállítási tervet támogató igazságos és egyszerű adózásra irányuló új cselekvési terv, COM(2020) 312 final.

8 A Bizottság Közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Tőkepiaci unió a polgárok és a vállalkozások számára – új cselekvési terv, COM(2020) 590 final.

9 Az Európai Parlament 2022. március 10-i állásfoglalása a Bizottságnak szóló ajánlásokkal a helyreállítási stratégiát támogató méltányos és egyszerű adózásról (a Bizottság júliusi cselekvési tervének és annak héával, a vállalkozások adózásával és az egyéni adózással kapcsolatos 25 kezdeményezésének EP általi nyomon követése) (2020/2254(INL)) (HL C 347., 2022.9.9., 211. o.).

10 Az Európai Parlament 2022. március 10-i állásfoglalása a forrásadó európai keretéről (2021/2097(INI)).

11 Az Európai Parlament 2020. október 8-i állásfoglalása a tőkepiaci unió továbbfejlesztéséről: a tőkepiaci finanszírozáshoz való hozzáférés, különösen a kkv-k számára, és a lakossági befektetők tőkepiaci részvételének növelése (2020/2036(INI)).

12 Lásd az e javaslatot kísérő hatásvizsgálati jelentést.

13 A Tanács (EU) 2016/1164 irányelve (2016. július 12.) a belső piac működését közvetlenül érintő adókikerülési gyakorlatok elleni szabályok megállapításáról (HL L 193., 2016.7.19., 1. o.).

kapcsolatos nemzetközi fellépésekből eredő, adókikerülés elleni kulcsfontosságú intézkedések összehangolt végrehajtását a tagállamokban.

– Az adózás területén történő közigazgatási együttműködésről szóló irányelv (DAC)[14] 2011-es elfogadása óta több felülvizsgálaton és bővítésen esett át, amelyek célja az volt, hogy lehetővé tegyék az adózással kapcsolatos információk széles körű és időben történő cseréjét az EU-ban. Így különösen a DAC2[15] keretet hoz létre az adózás átláthatóságának növelésére az EU-n belül a pénzügyiszámla-információk tekintetében.

– A DAC6[16] előírja az adótervezésben közreműködők számára, hogy tájékoztassák az adóhatóságokat az agresszív adótervezésre potenciálisan felhasználható, határokon átnyúló konstrukciókról.

– 2021-ben a Bizottság irányelvjavaslatot fogadott el a fedőszervezetekkel (az Európai Unióban található, gazdasági tevékenységet nem vagy minimális mértékben folytató szervezetekkel) való, az adók kikerülése vagy kijátszása céljából történő visszaélés elleni küzdelemről[17].

A meglévő uniós eszközök azonban nem tartalmaznak konkrét intézkedéseket a forrásadó-eljárásokkal kapcsolatos visszaélésszerű adózási gyakorlatok kezelésére. A meglévő szabályok nem rendelkeznek az értékpapírügyletekre vonatkozó információknak (beleértve a pénzügyi közvetítők által fizetett osztalékok vagy kamatok tekintetében a fizetési lánc részleteit is) a forrás szerinti tagállamok adóhatóságai felé történő bejelentéséről.

Ennek következtében nem kezelik megfelelően a visszaélések konkrét problémáját. Ez az irányelv növelni fogja az átláthatóságot annak érdekében, hogy a tagállamok ellenőrizhessék, hogy a forrásadó mértékét helyesen alkalmazzák-e az egyes jogosult adózókra. Az alkalmazandó visszatérítési vagy rendezési kérelmek gyors és hatékony feldolgozásának igazolása és lehetővé tétele érdekében biztosítani fogja, hogy az átláthatóság időben megvalósuljon.

Mivel ez a javaslat forrásadó-eljárásokról szól, csupán kiegészíti az anya- és leányvállalatokról szóló irányelvet (PSD)[18] és a kamat- és jogdíjfizetésekről szóló irányelvet (IRD)[19] – amelyek mentesítik a forrásadó alól a leányvállalatok által anyavállalataiknak

---

14 A Tanács 2011/16/EU irányelve (2011. február 15.) az adózás területén történő közigazgatási együttműködésről és a 77/799/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 64., 2011.3.11., 1. o.).

15 A Tanács 2014/107/EU irányelve (2014. december 9.) a 2011/16/EU irányelvnek az adózás területére vonatkozó kötelező automatikus információcsere tekintetében történő módosításáról (HL L 359., 2014.12.16., 1. o.).

16 A Tanács (EU) 2018/822 irányelve (2018. május 25.) a 2011/16/EU irányelvnek az adatszolgáltatási kötelezettség alá tartozó, határokon átnyúló konstrukciókkal kapcsolatosan az adózás területére vonatkozó kötelező automatikus információcsere tekintetében történő módosításáról (HL L 139., 2018.6.5., 1. o.).

17 Javaslat – A Tanács irányelve a fedőszervezetek adózási célú, visszaélésszerű felhasználásának megelőzésére irányuló szabályok megállapításáról és a 2011/16/EU irányelv módosításáról, 2021. december 22., COM(2021) 565 final.

18 A Tanács 2011/96/EU irányelve (2011. november 30.) a különböző tagállamok anya- és leányvállalatai esetében alkalmazandó adóztatás közös rendszeréről (HL L 345., 2011.12.29., 8. o.).

19 A Tanács 2003/49/EK irányelve (2003. június 3.) a különböző tagállambeli társult vállalkozások közötti kamat- és jogdíjfizetések közös adózási rendszeréről (HL L 157., 2003.6.26., 49. o.).

fizetett osztalékokat és egyéb nyereségkifizetéseket, valamint kamat- és jogdíjfizetéseket –, azzal, hogy az anyavállalat szintjén kiküszöböli az ilyen jövedelmek kettős adóztatását. A PSD és az IRD alkalmazható lehet az e javaslat hatálya alá tartozó, tőzsdén jegyzett értékpapírok tekintetében, továbbá ez a javaslat nem korlátozza a tagállamokat a PSD-nek és az IRD-nek való megfelelésben, hanem inkább eljárási szempontból megkönnyíti azt.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

A javaslat teljes összhangban van a tőkepiaci unió megfelelő működésével, és hozzá fog járulni annak támogatásához. A tőkepiaci unió célja, hogy hozzáférhetőbbé tegye a finanszírozást az uniós vállalkozások számára, megkönnyítse a magánszemélyek és vállalkozások befektetéseit, és a nemzeti tőkepiacokat egy valóban egységes piacba integrálja. Az eltérő, nehézkes és hosszadalmas forrásadó-eljárások jelentős költségeket eredményeznek, amelyek visszatartják a határokon átnyúló befektetéseket, és aláássák a tőkepiaci uniót. A forrásadó-eljárások felgyorsítása, hatékonyabbá és olcsóbbá tétele támogatni fogja a határokon átnyúló befektetéseket, és hozzá fog járulni egy valóban egységes tőkepiac kialakításához az EU-ban.

A lakossági befektetők határokon átnyúló befektetései előtt álló egyik fő akadály kezelésével ez a javaslat kiegészíti a 2023. május 24-én elfogadott lakossági befektetési stratégiát[20], amely lehetővé teszi a fogyasztók számára, hogy teljes mértékben kihasználhassák az uniós tőkepiacok előnyeit.

Ez az irányelv kiegészíti a részvényesek jogairól szóló irányelvet[21] is, mivel mindkettőnek az a célja, hogy átláthatóságot követeljen meg a végső befektetővel kapcsolatban. A részvényesek jogairól szóló irányelv megkönnyíti a részvényesek azonosítását és az információáramlást a részvényesek és az értékpapír-kibocsátók között. A társaságoknak joguk van ahhoz, hogy azonosítsák részvényeseiket, és a részvényesek személyazonosságára vonatkozó információkat szerezzenek bármely olyan közvetítőtől, aki ezeket az információkat birtokolja.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

Az adózási tárgyú jogalkotási kezdeményezések jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 115. cikke. Jóllehet e cikk a közvetlen adózást kifejezetten nem említi, utal a tagállamok olyan nemzeti jogszabályainak közelítését célzó irányelvek közzétételére, amelyek közvetlenül érintik az egységes piac megteremtését vagy működését. Ebből következik, hogy az EUMSZ 115. cikke értelmében ezen a területen az irányelvek a megfelelő jogi eszközök az Unió számára. Az EUMSZ 288. cikke alapján az irányelvek az elérendő célokat illetően kötelezőek a tagállamokra nézve, a forma és az eszközök megválasztását azonban a nemzeti hatóságokra hagyják.

[20] Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a 2009/65/EK, a 2009/138/EK, a 2011/61/EU, a 2014/65/EU és az (EU) 2016/97 irányelvnek a lakossági befektetők védelmére vonatkozó uniós szabályok tekintetében történő módosításáról, COM(2023) 279 final.

[21] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/828 irányelve (2017. május 17.) a 2007/36/EK irányelvnek a hosszú távú részvényesi szerepvállalás ösztönzése tekintetében történő módosításáról.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

Ez a javaslat megfelel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 5. cikkében meghatározott szubszidiaritási elvnek. A szóban forgó probléma határokon átnyúló jellege közös kezdeményezést tesz szükségessé az egységes piacon.

A probléma elsősorban abból ered, hogy azon tagállamok körében, amelyek forrásadót vetnek ki az osztalék- vagy kamatfizetésre, különböző rendszerekkel biztosítják a határokon átnyúló helyzetekben az adótúlfizetés rendezését. A következő rendszereket alkalmazzák azzal, hogy a küszöbértékek vagy követelmények tagállamonként eltérhetnek: kifizetésnél biztosított forrásadókedvezmény-rendszer, gyors visszatérítési rendszer, általános visszatérítési rendszer, valamint ezek kombinációja is előfordulhat.

A forrásadó-eljárások egyre széttagoltabb uniós keretének fenntartása magas megfelelési költségeket ró az érintett befektetőkre és pénzügyi közvetítőkre. A szóban forgó kérdés határokon átnyúló jellege miatt uniós szintű fellépésre van szükség a közigazgatási eljárások egyszerűsítése és a megfelelési költségek csökkentése érdekében. Ilyen kezdeményezés hiányában a nemzeti forrásadó-eljárások széttagoltsága akadályozza a határokon átnyúló műveletekre vonatkozó rendezési eljárások hatékony működését, ebből adódóan pedig az egységes piac megfelelő működését. Ezért uniós fellépésre van szükség annak érdekében, hogy a belföldi és a külföldi befektetők, valamint a belföldi és a külföldi illetőségű közvetítők egyenlő versenyfeltételeket élvezzenek.

A kezdeményezés célja továbbá, hogy reagáljon az ESMA által a Cum/Ex, Cum/Cum és forrásadó-visszaigénylési rendszerekről szóló zárójelentésben megfogalmazott ajánlásokra, amely arra a következtetésre jutott, hogy a csalás és a visszaélések elleni hatékony küzdelem érdekében uniós szintű konkrét adóügyi fellépésre lenne szükség.

A jogalkotási kezdeményezés ezért összhangban áll az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében meghatározott szubszidiaritás elvével.

- **Arányosság**

A tervezett intézkedések nem haladják meg az egységes piac védelméhez szükséges minimális szintet, ezért megfelelnek az arányosság elvének. A javaslat nem ír elő teljes harmonizációt, csupán olyan közös jellemzőket határoz meg, amelyek javítanák a tagállamok forrásadó-rendszereit, és megerősítenék azokat a csalással és visszaéléssel szemben.

A közös digitális adóügyi illetőségigazolás (eTRC) bevezetése a befektetők, a pénzügyi közvetítők és az adóhatóságok javát szolgálná. A jelenlegi széttagolt és részben papíralapú rendszert egy teljesen digitális rendszer váltja fel. Ez fokozná az adminisztratív folyamatok digitalizálását a tagállamokban, és hatékonyságnövekedést érne el, lehetővé téve a pénzügyi közvetítők számára, hogy javítsák saját folyamataikat. Ez fontos első lépés a hatékonyabb forrásadó-eljárások megvalósítása felé.

A pénzügyi közvetítőkre vonatkozó adatszolgáltatási kötelezettségek bevezetése költségekkel és adminisztratív terhekkel járna. Ezeket a költségeket azonban ellensúlyozza az a pozitív hatás, amelyet a kapott információ gyakorolna az adóhatóságokra a forrásadó-eljárások javítása terén a biztonság és a hatékonyság tekintetében.

Ezenkívül ezt a terhet az adócsalással és a forrásadó-eljárásokkal való visszaéléssel kapcsolatos közelmúltbeli botrányokra válaszul néhány tagállamban nemrégiben elfogadott

vagy bejelentett kezdeményezések fényében kell értékelni – ezek a kezdeményezések új és széles körű adatszolgáltatási követelményeket vezetnek be a közvetítők számára.

Az egész EU-ra kiterjedő közös adatszolgáltatási standard révén a határokon átnyúló tevékenységet folytató pénzügyi közvetítők megfelelési költségeket takaríthatnának meg, mivel a különböző adatszolgáltatási követelmények sokfélesége helyett az egész EU-ban egyetlen adatszolgáltatási követelményrendszer vonatkozna rájuk.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

A javaslat irányelvre irányul, amely az egyetlen megengedhető eszköz a jogalap (az EUMSZ 115. cikke) szerint.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A hatályos jogszabályok utólagos értékelése/célravezetőségi vizsgálata**

Mivel nincs korábban elfogadott, kötelező erejű jogszabály a forrásadó-rendezési eljárások terén, nem került sor utólagos értékelésre vagy célravezetőségi vizsgálatra.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

A kezdeményezés érdekelt felekkel folytatott konzultációs stratégiája nyilvános és célzott konzultációkból állt. 2021. szeptember 28-án bevezető hatásvizsgálat[22] közzétételére került sor négyhetes konzultációs időszak kitűzésével, amelyet 2022 áprilisa és júniusa között tartott, 1682 választ eredményező nyilvános konzultáció követett.

A tagállamokkal a IV. munkacsoport, kétoldalú találkozók, valamint a TADEUS fórumon tartott két ülés keretében zajlott a konzultáció. Ezenkívül találkozókra került sor különböző érdekelt felekkel, például a pénzügyi közvetítők és a lakossági befektetők képviselőivel.

Mindezekből az eszmecserékből és a különböző érdekelt felektől kapott észrevételekből arra lehet következtetni, hogy széles körű egyetértés alakult ki a tagállamok eltérő forrásadó-eljárásaiból eredő problémákkal, valamint azzal kapcsolatban, hogy uniós fellépésre van szükség a széttagolt és rossz hatékonysággal kezelt helyzet megoldása érdekében.

A fő érdekképviseleti csoportok között azonban másként látják a megvalósítás lehetséges módjait.

– A befektetők és a pénzügyi közvetítők egyértelműen úgy vélték, hogy a kifizetésnél biztosított forrásadókedvezmény-rendszer nyújtaná a legjobb eredményeket: korai kedvezményt a befektetők számára, valamint a közvetítők korlátozott terhelését. Azt is elismerték, hogy kifizetésnél biztosított forrásadókedvezmény-rendszert tartalék megoldásként valószínűleg forrásadó-visszatérítési rendszerekkel kellene kiegészíteni. Ezért támogattak egy olyan kezdeményezést, amelynek a jelenlegi forrásadó-visszatérítési eljárások és formák szabványosítása is célja.

[22] Bevezető hatásvizsgálat – Ares(2021)5900310 (https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13031-Withholding-taxes-new-EU-system-to-avoid-double-taxation_hu).

– A tagállamok támogatásukat fejezték **a teljes Unióra kiterjedő** közös **digitális adóügyi illetőségigazolás** bevezetése iránt. Az adatszolgáltatási kötelezettség és a szabványosított eljárás tekintetében:

a) Azokat a tagállamokat, amelyekben a külföldi illetőségű befektetők belföldi adókulcsa alacsonyabb vagy megegyezik a kettős adóztatási egyezmény szerinti kamatlábbal, nem érintené közvetlenül a forrásadó-eljárások vagy az adatszolgáltatás szabványosítása. E tagállamok némelyike támogatta az uniós szintű fellépést, mivel az javítani fogja befektetőik pozícióját.

b) Azok a tagállamok, ahol a belföldi forrásadókulcs magasabb, mint a vonatkozó kettős adóztatási egyezmény szerinti kulcs, széles körben egyetértettek az átláthatóság fokozását és a forrásadó-eljárások egységesítését illetően, hangsúlyozva annak fontosságát, hogy egyensúlyt kell teremteni ezen eljárások hatékonysága és a folyamatok feletti, az adóvisszaélések megelőzését szolgáló ellenőrzés fenntartása között.

Ez a javaslat gondosan figyelembe vette az érdekelt felektől kapott, az előzőekben említett észrevételek mindegyikét, amelyek hatékonyabb eljárásokat vezetnek be, ugyanakkor biztosítják a tagállamok számára az adócsalás és az adóvisszaélés elleni hatékony küzdelemhez szükséges eszközöket.

• **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

A Bizottság a javaslat előkészítése során széles körű konzultációt folytatott, és különböző forrásokból kapott észrevételeket. A Bizottság többek között a nyilvánosan hozzáférhető információkra és a magánszektortól felhívásokon és helyszíni megbeszéléseken keresztül kapott információkra támaszkodott a technikai elemek megvitatása érdekében.

• **Hatásvizsgálat**

E kezdeményezés előkészítése során hatásvizsgálat is készült. A hatásvizsgálatról szóló jelentés tervezetét 2022. november 16-án nyújtották be a Bizottság Szabályozói Ellenőrzési Testületéhez. A 2022. december 14-i találkozót követően a Testület 2022. december 16-án negatív véleményt adott ki, és egyes területeken javításokra tett javaslatot. A fő javításra szoruló területek a következők voltak: a kezdeményezés két konkrét célkitűzésének (a hatékonyság javítása és az adóvisszaélések elleni küzdelem) kiegyensúlyozottabbá tétele, a lehetőségek tartalmának, működésének és egymást kiegészítő jellegének pontos leírása, valamint világos és teljes kép az egyes lehetőségek költségeiről és előnyeiről.

A Szabályozói Ellenőrzési Testülethez 2023. március 20-án felülvizsgált hatásvizsgálati jelentést nyújtottak be a Testület korábbi véleménye alapján történt módosításokkal. Ez a változat különösen azt tette egyértelművé, hogy mindkét célkitűzés – a hatékonyság javítása és az adóvisszaélések elleni küzdelem – egyformán fontos; ezenkívül négy helyett három alternatíva kerül bemutatásra (a korábbi 1. és 2. alternatíva összevonásával a jelenlegi 1. alternatívában, valamint a 2. és 3. alternatíva kisebb mértékű átfogalmazásával és sorrendjének megváltoztatásával); végül a felülvizsgált hatásvizsgálat átfogóbb áttekintést nyújt a költségekről és hasznokról, valamint egy összefoglaló táblázattal egészült ki, amely tükrözi a jelenlegi alternatívák nettó költségét és hasznát az egyes érdekelt felek számára.

Az újból benyújtott hatásvizsgálattal kapcsolatban a Szabályozói Ellenőrzési Testület 2023. április 21-én fenntartások melletti kedvező véleményt adott ki. A Testület további felvilágosítást kért a rendelkezésre álló alternatívákról és az „egy be, egy ki” megközelítés hatálya alá tartozó költségekről és megtakarításokról. Azt is kérte továbbá, hogy a hatásvizsgálatban határozottabban jelenjen meg az, hogy az előnyben részesített alternatíva

választási lehetőséget biztosít a tagállamok számára a kifizetésnél biztosított forrásadó-kedvezmény alkalmazása és/vagy a gyors visszatérítési rendszer alkalmazása között. A fent említett fenntartásokkal a hatásvizsgálat legutóbbi változata foglalkozott.

A Szabályozói Ellenőrzési Testület ajánlásai alapján felülvizsgált hatásvizsgálat három szakpolitikai alternatívat vizsgált meg:

1. alternatíva – Közös digitális adóügyi illetőségigazolás (eTRC) létrehozása + közös adatszolgáltatás

Az alternatíva szerint a tagállamok továbbra is alkalmazhatják jelenlegi rendszereiket (a kifizetésnél biztosított forrásadó-kedvezményt és/vagy a visszatérítési eljárásokat), de a következő új elemeket kell bevezetniük:

- közös digitális adóügyi illetőségigazolás (egységes tartalommal és formátummal), amelyet valamennyi tagállam digitális módon bocsátana ki és ellenőrizne;
- az átláthatóság növelését célzó közös adatszolgáltatási standard, amely szerint a pénzügyi lánchoz tartozó pénzügyi közvetítők mindegyike meghatározott információkat szolgáltatna a forrás szerinti tagállamnak. Ezt szabványosított átvilágítási eljárások, felelősségi szabályok és az automatizálást alkalmazó ügyfelek, adózók nevében benyújtandó közös visszatérítési formanyomtatványok kísérnék.

2. alternatíva – Kifizetésnél biztosított forrásadókedvezmény-rendszer megvalósítása

A második alternatíva az 1. alternatívában foglalt elemekre épül, de kötelezővé teszi a tagállamok számára, hogy olyan, kifizetésnél biztosított forrásadókedvezmény-rendszert hozzanak létre, amely lehetővé teszi a kettős adóztatási egyezmény vagy a nemzeti szabályok szerinti kedvezményes adómértékek közvetlenül a fizetés időpontjában történő alkalmazását. A 2. alternatíva szerint az adóhatóságoknak a fizetést követően nyomon kellene követniük az esedékes adókat.

3. alternatíva – Rögzített határidejű gyors visszatérítési rendszer bevezetése kifizetésnél biztosított forrásadókedvezmény-rendszerrel vagy anélkül

Ez az alternatíva magában foglalja az 1. alternatívát azzal a kiegészítéssel, hogy a visszatérítési rendszert alkalmazó tagállamoknak gondoskodniuk kell a visszaigénylés előre meghatározott határidőn belüli kezeléséről (gyors visszatérítési rendszer). A tagállamok bevezethetnek kifizetésnél biztosított forrásadókedvezmény-rendszert vagy folytathatják annak megvalósítását (fő rendszerként vagy bizonyos alacsony kockázatú kifizetések esetében).

A különböző szakpolitikai alternatívák összehasonlítása a következő kritériumok alapján történt: eredményesség, hatékonyság, koherencia és arányosság.

Az előnyben részesített alternatíva a 3. alternatíva. A 3. alternatíva a gyorsabb, egyszerűbb és digitalizáltabb eljárások tekintetében nagy hatékonysággal képes kezelni az EU-ban azonosított problémákat. Míg a 2. alternatíva nagyobb költségmegtakarítást eredményezne a befektetők számára, a 3. alternatíva lehetőséget ad a tagállamoknak arra, hogy megtartsák a visszatérítési kérelmek előzetes ellenőrzését, így olyan előremutató utat biztosít, amelynek politikailag megvalósíthatónak kell lennie valamennyi tagállamban. A visszaélések elleni küzdelem különösen fontos azon tagállamok számára, amelyeket az elmúlt években súlyosan érintett a Cum/Cum és a Cum/Ex gyakorlata. Politikai okok miatt előfordulhat, hogy ezek a tagállamok rövid távon vonakodnak a kifizetésnél biztosított forrásadókedvezmény-rendszer bevezetésétől, mivel ez a rendszer jelentősebb szerepet biztosít a pénzügyi közvetítőknek.

Gazdasági hatások

Előnyök

A javasolt kezdeményezés mintegy évi 5,17 milliárd EUR költségmegtakarítást eredményez a befektetők számára, ezen belül a papírmunka csökkenésével évi 730 millió EUR (az uniós befektetőket illetően 409 millió EUR) takarítható meg. Ez annak tudható be, hogy a befektetőknek kevesebb megfelelési költséggel kell számolniuk, kevesebb alkalommal érinti őket a kettős adóztatás, és lehetőségük lesz arra, hogy a visszatérített pénzt időben újra befektethessék. Ez a kezdeményezés tehát kezelni fogja a határokon átnyúló befektetések előtt régóta fennálló strukturális akadályt, és segíteni fogja az uniós vállalkozásokat abban, hogy a befektetők szélesebb körétől vonjanak be tőkét, ami a tőkepiaci unió egyik alapvető célkitűzése.

Bár a pénzügyi közvetítőkre rövid távon jelentős költségek hárulnának az új irányelvnek való megfeleléshez szükséges rendszerek bevezetése miatt, hosszabb távon várhatóan szintén költséget takaríthatnak meg (a becslések szerint évente körülbelül 13,5 millió EUR összegben) az egyszerűsített eljárásoknak, különösen a kezdeményezés egyes digitalizált elemeinek – eTRC, tömeges rendezési igények – köszönhetően.

Végül az adóhatóságoknak több eszközük lesz az adóvisszaélések elleni küzdelemhez, ami várhatóan pozitív hatással lesz az adóbevételekre. A kezdeményezés várhatóan 0,025 %-os pozitív hatást gyakorol a GDP-re.

Költségek

A pénzügyi közvetítők végrehajtási költségei 75,9 millió EUR-t, az ismétlődő éves költségek pedig 13 millió EUR-t tesznek ki. Az adóhatóságoknál informatikai fejlesztési költségek is felmerülnek az eTRC megvalósítása során (a becslések szerint a fejlesztési költségek 4,9–54 millió EUR-t, az ismétlődő költségek pedig 0,97–10,8 millió EUR-t tesznek ki), valamint az adatok fogadásához szükséges adatszolgáltatási rendszerek megvalósítása során (ennek becsült egyszeri költsége 18,2 millió EUR, ismétlődő költsége pedig évi 3,5 millió EUR). Végül mivel kevesebb alkalommal kerül sor kettős adóztatásra, a tagállamok a becslések szerint 2,2 milliárd EUR adóbevétel-csökkenéssel kell számolniuk.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

A javaslat egyik fő konkrét célkitűzése a digitalizáció bevezetése a forrásadó-eljárásokban annak érdekében, hogy az eTRC kiadása, az adatszolgáltatás, a rendezés vagy visszatérítés iránti kérelem benyújtása és az adatok ellenőrzése teljesen automatizált módon történhessen. A kezdeményezés másik célja, hogy a forrásadó-eljárások egyes elemeinek egységesítése révén elkerülje az eltérő tagállami rendszerek tömeges megjelenését.

Az „egy be, egy ki” megközelítés kapcsán a kezdeményezés a befektetők számára a papírmunka csökkenésével évi 409 millió EUR, a pénzügyi közvetítők számára az eljárások egyszerűsítésével évi 13,5 millió EUR költségmegtakarítást eredményez. Ugyanakkor a pénzügyi közvetítőkre 75,9 millió EUR egyszeri végrehajtási költség és 13 millió EUR ismétlődő költség hárul.

A javaslat adatszolgáltatási kötelezettségeket vezet be a pénzügyi közvetítők számára. A részletes információk beszerzése elengedhetetlen ahhoz, hogy a forrás szerinti tagállam adóhatósága fel tudja mérni és alkalmazni tudja a megfelelő kedvezményes forrásadó-mértéket, és hatékonyan azonosítani tudja a visszaélésszerű gyakorlatokat, ezáltal megvalósítva a kezdeményezés egyik célkitűzését. Az adatszolgáltatásból eredő terhek csökkentése érdekében a pénzügyi közvetítők által bejelentendő információk arra korlátozódtak, ami a tagállamok számára az osztalékok és kamatok kifizetési láncának

rekonstruálásához szükséges, amennyiben ezek az információk az adatszolgáltató pénzügyi közvetítők rendelkezésére állnak. Ezen túlmenően az adatszolgáltatás szabványos számítógépes formanyomtatványok és a kommunikációs csatornákra vonatkozó közös követelmények alkalmazásával történik, amelyeket a Bizottság végrehajtási jogi aktusokban határoz meg.

Emellett az egyszerűsítés és a kisbefektetőkkel szemben a forrásadó-eljárások kapcsán támasztott követelmények enyhítése érdekében a javaslat *de minimis* szabályt vezet be az adatszolgáltatási kötelezettségekre és az átvilágítási eljárásra vonatkozóan. Ennek értelmében az 1 000 EUR küszöbértéket el nem érő osztalékkifizetésben részesülő befektetők esetében nem szükséges a pénzügyi megállapodásokkal vagy a minimális tartási időszakkal kapcsolatos információk közlése.

- **Alapvető jogok és egyenlőség**

Az alapvető jogok, különösen az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) szerinti, a személyes adatok védelmére vonatkozó követelmények védelmet élveznek. A személyes adatok kezelésére kizárólag annak ellenőrzése céljából kerül sor, hogy a helyes forrásadó-mértéket alkalmazzák-e az adózóra, valamint hogy csökkentsék az adócsalás és az adóvisszaélés kockázatát. A személyes adatokat csak az ezen irányelv szerinti forrásadó-rendezési eljárásokban részt vevő szervezetek között lehet továbbítani. A továbbítandó személyes adatok mennyisége az általános adatvédelmi rendelet követelményeivel összhangban a bejelentés elmaradásának, a bejelentés elmulasztásának, az adócsalásnak vagy az adóval való visszaélésnek a felderítéséhez szükséges mértékre korlátozódik. A személyes adatok csak az e célból szükséges ideig őrizhetők meg.

Ez a kezdeményezés nem érinti jelentős mértékben az egyenlőséget, így a nemek közötti egyenlőséget sem.

- **Egyéb hatások**

Nincs egyéb jelentős hatás. A kezdeményezésnek azonban várhatóan korlátozott pozitív társadalmi hatása lesz, mivel méltányosabb adózást biztosítana; valamint korlátozott pozitív környezeti hatással is járna, tekintettel a papíralapú visszatérítési eljárások várható csökkenésére. Ezért a jelenlegi kezdeményezés összhangban van az európai klímarendeletben előírt klímasemlegességi célkitűzés teljesítésével.

A javaslat érvényesíti a jelentős károkozás elkerülését célzó elvet és az „alapértelmezés szerint digitális” kialakítás elvét, és hozzájárul a digitális társadalom és gazdaság európai útjának megvalósításához.

A kezdeményezés által részben érintett fenntartható fejlődési célok a hatásvizsgálat 3. mellékletében foglaltak szerint a következők: 8. (Tisztességes munka és gazdasági növekedés), 9. (Ipar, innováció és infrastruktúra) és 16. (Béke, igazságszolgáltatás és erős intézmények).

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A kezdeményezésnek a Bizottságra gyakorolt fő költségvetési vonzatai közé tartozik az elektronikus adóügyi illetőségigazolás bevezetése, valamint a pénzügyi közvetítők által a nemzeti adóhatóságokkal szembeni adatszolgáltatáskor használandó formátumok és kommunikációs csatornák kialakítása. A pénzügyi kimutatás részletesen ismerteti a szükséges emberi és igazgatási erőforrásokat.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint az ellenőrzés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Az irányelv végrehajtásának nyomon követése és értékelése céljából a tagállamok évente adatokat szolgáltatnak a Bizottságnak, amelyek tükrözik az irányelv működésére vonatkozó releváns információkat. A vonatkozó információkat az irányelv 19. cikkében meghatározottak szerint végrehajtási jogi aktusban kell meghatározni.

A Bizottság az irányelvet átültető nemzeti szabályok hatálybalépését követően öt évvel, majd azt követően ötévente értékeli az irányelvet.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

A javaslat két alkotóelemből épül fel, amelyeket a 2., illetve a 3. fejezet tárgyal. A 2. fejezet az egész EU-ra kiterjedő digitális adóügyi illetőségigazolás létrehozásáról rendelkezik, míg a 3. fejezet a forrásadó-rendezési eljárásokkal foglalkozik. Ez magában foglalja az egyes pénzügyi közvetítők (tanúsított pénzügyi közvetítők, CFI) nemzeti nyilvántartásainak létrehozására irányuló eljárást, az e közvetítőkre vonatkozó szabványosított adatszolgáltatási kötelezettséget, valamint a tagállamok azon kötelezettségét, hogy hozzanak létre kifizetésnél biztosított forrásadókedvezmény-rendszert vagy gyors visszatérítési rendszert, vagy a kettő együttesét, amely bizonyos átláthatósági feltételek teljesülése esetén a vonatkozó kettős adóztatási egyezmény vagy a belföldi szabályok alapján gyors és biztonságos forrásadó-rendezést tesz lehetővé az uniós és nem uniós befektetők számára. Mivel ezek az eljárások csak azokra a tagállamokra vonatkoznak, amelyeknek rendezniük kell a forrásadó-többletet, a 3. fejezet csak e tagállamokra nézve kötelező.

i. Közös digitális adóügyi illetőségigazolás (eTRC)

A valamennyi tagállamban bevezetendő eTRC gyors, egyszerű és biztonságos igazgatási eljárást fog biztosítani az uniós adózók adóügyi illetőségének megerősítésére.

A 4. cikkben foglaltaknak megfelelően az eTRC **egységes tartalommal** bír majd, függetlenül a kibocsátó (illetőség szerinti) tagállamtól. A (2) bekezdésben az eTRC egységes tartalmaként megállapított elemek azok, amelyek azonosítják a kérelmező adózót, és megerősítik, hogy annak nemzeti szabályai szerint az adott tagállamban rendelkezik illetőséggel.

A tagállamokkal folytatott célzott konzultációk során kiderült, hogy a befektető illetőségének megállapítása tekintetében ugyanezek a szabályok vonatkoznak arra, hogy a befektető egy adott tagállamban rendelkezik illetőséggel vagy sem, függetlenül a befektetés helye szerinti országtól. Ezért a befektetés helye szerinti tagállamot nem szükséges megemlíteni az eTRC-ben. Az erre vonatkozó információt azonban a rendezés iránti kérelem tartalmazza az alkalmazandó kedvezményes adómérték meghatározása érdekében.

Mivel a cél egy szabványosított eTRC létrehozása, amely felhasználható a forrásadó-eljárások észszerűsítésére, de más célokra is, a javaslat lehetővé teszi az ilyen célú információk szerepeltetését.

Tekintettel arra, hogy e kezdeményezés egyik célkitűzése az adóhatóságok, a befektetők és a pénzügyi ágazat adminisztratív terheinek csökkentése, az eTRC hatályának célszerű legalább a kérelem teljes naptári évére kiterjednie. Ha azonban az év végén fennálló körülmények nem támasztják alá az év során kiadott eTRC tartalmát, az adott eTRC-t a kibocsátó tagállam és bármely más érintett tagállam érvénytelennek tekintheti. Az eTRC egy naptári évben megállapított minimális időbeli hatálya nem értelmezhető akként, hogy az megakadályozza a

tagállamokat abban, hogy az adóügyi illetőség fogalmától és az egyes tagállamok belső határozatától függően hosszabb időbeli hatályú eTRC-t bocsássanak ki. A tagállamok a más tagállamok által kibocsátott eTRC-t az adózó adott másik tagállamban való illetőségére vonatkozó megfelelő bizonyítékként ismerik el, amennyiben az adott eTRC-t a kibocsátó tagállam továbbra is érvényesnek tekinti.

A tagállamoknak egy napon belül ki kell adniuk az eTRC-t, feltéve, hogy a tagállamok konkrét információkat kapnak, és nem állnak fenn a késedelmet indokoló kivételes körülmények. Amennyiben az egy napon belüli kibocsátás nem teljesül, az érintett tagállamnak értesítenie kell a megkeresett felet. Az egy napon belül kibocsátás követelményének való megfelelés érdekében a tagállamoknak teljes mértékben **automatizált rendszert** kell bevezetniük az eTRC kibocsátására, amely lehetővé teszi a kérelmek benyújtását egy olyan online portálon keresztül, amely hozzáférhető az adózók meghatalmazottjaik (pl. az eTRC-t ügyfeleik nevében kérelmező pénzügyi közvetítők) számára.

Az eTRC biztonságáról a belső piacon történő elektronikus tranzakciókhoz kapcsolódó elektronikus azonosításról és bizalmi szolgáltatásokról szóló, 2014. július 23-i 910/2014/EU rendeletnek (eIDAS-rendelet)[23] megfelelő elektronikus bélyegző gondoskodik. A tervezett módszer lehetővé teszi a digitális adóügyi illetőségigazolás ember által és géppel olvasható változatait PDF-dokumentumok vagy más hasonló formátumok útján, amelyek az automatizált rendszerekben használhatók.

ii. A tagállamok nemzeti nyilvántartásai

Az irányelv középpontjában álló forrásadó-rendezési eljárások előnyeinek kihasználása érdekében lehetővé kell tenni a befektetők számára, hogy kapcsolatba lépjenek az említett szolgáltatások nyújtására tanúsított pénzügyi közvetítőkkel. A tanúsított pénzügyi közvetítők tanúsítása, és ez alapján az ezen irányelv szerinti eljárásokhoz való hozzáférésük biztosítása kétféle alapon lehetséges:

– Kötelező jelleggel: 1. az 575/2013/EU rendelet[24] 5. cikkének (2) bekezdésében meghatározott nagy méretű intézmények és 2. a 909/2014/EU rendelet[25] hatálya alá tartozó központi értéktárak esetében, amelyek forrásadó-kezelői szolgáltatásokat nyújtanak, és amelyeknek emiatt nyilvántartásba vételi kötelezettségük van azon tagállamokban, amelyekben értékpapír-kibocsátóik találhatók, és amelyekben bármely ügyfelük befektetéssel rendelkezik.

– Önkéntes alapon: minden más, pénzügyi közvetítőként eljáró és meghatározott követelményeknek megfelelő szervezet esetében (beleértve a harmadik országbeli joghatóságban letelepedetteket is); ennek során az érintett közvetítő a saját belátása szerint kéri az ezen irányelvvel összhangban létrehozott egy vagy több nemzeti nyilvántartásba történő felvételét; a nyilvántartásba vételt

---

23 Az Európai Parlament és a Tanács 910/2014/EU rendelete (2014. július 23.) a belső piacon történő elektronikus tranzakciókhoz kapcsolódó elektronikus azonosításról és bizalmi szolgáltatásokról, valamint az 1999/93/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 257., 2014.8.28., 73. o.).

24 Az Európai Parlament és a Tanács 575/2013/EU rendelete (2013. június 26.) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 176., 2013.6.27., 1. o.).

25 Az Európai Parlament és a Tanács 909/2014/EU rendelete (2014. július 23.) az Európai Unión belüli értékpapír-kiegyenlítés javításáról és a központi értéktárakról, valamint a 98/26/EK és a 2014/65/EU irányelv, valamint a 236/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 257., 2014.8.28., 1. o.).

várhatóan azokban a tagállamokban kell elvégezni, amelyekben ügyfeleik befektetnek.

Nem szükséges nemzeti nyilvántartást vezetnie az olyan tagállamnak, amely az osztalékfizetések tekintetében biztosított forrásadó-mentesség miatt nem kötelezett a forrásadó-többlet rendezésére, vagy ahol az alkalmazandó belföldi adókulcs következetesen alacsonyabb a kettős adózási egyezmény szerinti adókulcsnál vagy azzal megegyezik. Azoknak a tagállamoknak, amelyek úgy döntenek, hogy az ezen irányelvben előírtak szerint a kötvények kamatai utáni forrásadó-többlet tekintetében kifizetésnél biztosított forrásadó-kedvezményt vagy gyors visszatérítést biztosítanak, alapesetben az osztalékhoz kapcsolódó forrásadó-többlet rendezése céljából már létrehozott nemzeti nyilvántartást kell használniuk, vagy külön nemzeti nyilvántartást kell létrehozniuk.

A követelményeknek – beleértve a nyilvántartásba vételi követelményeket is – nem megfelelő tanúsított pénzügyi közvetítőket törölni kell a nemzeti nyilvántartásokból és/vagy szankciókkal kell sújtani.

iii. Közös adatszolgáltatás

Ennek az irányelvnek az a célja, hogy segítse az adócsalás és az adóvisszaélések elleni küzdelmet a forrásadótöbblet-rendezési eljárás terén, és hogy ezek az eljárások hatékonyak legyenek. A pénzügyi lánc átláthatóságának bevezetése ezt a két célkitűzést szolgálja, mivel lehetővé teszi a forrás szerinti tagállam számára, hogy megkapja a szükséges információkat a helyes forrásadó-mérték alkalmazásának ellenőrzéséhez, valamint annak értékeléséhez, hogy szükség van-e visszaélés elleni szabályok alkalmazására. Az egész EU-ra kiterjedő közös adatszolgáltatási standard kialakítása megfelelési költségeket takarít meg a befektetők és a pénzügyi közvetítők számára, emellett gyorsabb és biztonságosabb forrásadó-rendezési eljárásokat tesz lehetővé.

Kinek és kinek a részére kell adatot szolgáltatnia?

Az adatszolgáltatási kötelezettségek a nemzeti nyilvántartások egyikébe történő felvételből erednek. Az egy vagy több nemzeti nyilvántartásban szereplő tanúsított pénzügyi közvetítőnek adatszolgáltatási kötelezettsége van a nyilvántartást vezető hatósággal, és adott esetben a forrásadó-kezelővel szemben, függetlenül attól, hogy melyik országban (az EU-ban vagy azon kívül, illetve saját nemzeti nyilvántartással rendelkező vagy nem rendelkező tagállamban) rendelkezik illetőséggel.

A nemzeti nyilvántartásba bejegyzett tanúsított pénzügyi közvetítőnek adatszolgáltatási kötelezettsége van, ha ügyfele befektetésére nemzeti nyilvántartással rendelkező tagállamban kerül sor. A forrás szerinti tagállamnak forrásadó-kedvezményt kell nyújtania, ezért rekonstruálnia kell az értékpapír-fizetési láncot, és azonosítania kell a végső befektetőt. Az irányelv nem zárja ki annak lehetőségét, hogy a tanúsított pénzügyi közvetítő az adatszolgáltatási kötelezettséget a letéti lánchoz tartozó másik pénzügyi közvetítőhöz szervezze ki, amennyiben a kiszervező tanúsított pénzügyi közvetítő továbbra is elszámoltatható marad a vonatkozó adatszolgáltatás teljesítéséért és helyességéért.

Az adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása szankciókat von maga után.

Az adatszolgáltatás tartalma

Az irányelv II. melléklete meghatározza a közös adatszolgáltatási elemeket. Minden tanúsított pénzügyi közvetítőnek csak az ügylet azon részéről kell adatot szolgáltatnia, amely számára látható, azaz arról, hogy kitől érkezik hozzá az osztalék/kamat, illetve kinek a részére teljesít kifizetést. Így a teljes körű adatszolgáltatás címzettje – akár a forrás szerinti adóhatóság, akár a nevében való eljárásra kijelölt forrásadó-kezelő – rendelkezik az ügyletnek a befektetőtől az

értékpapír kibocsátójáig tartó pénzügyi lánca rekonstruálásához szükséges valamennyi információval.

A vele közölt információk lehetővé teszik az adóhatóság számára, hogy meggyőződjön a végső befektető kilétéről és annak a kedvezményes forrásadó-mértékre való esetleges jogosultságáról. Így csökken a kettős visszatérítés kockázata, és javul az adóhatóságok képessége az egyéb visszaélésszerű és csalárd gyakorlatok, például a Cum/Cum azonosítására és leküzdésére.

A II. melléklet E. címe két adatszolgáltatási kötelezettséget ír elő, amelyek célja a forrásadó-visszaélések – elsősorban a Cum/Cum típusú módszerek – elleni küzdelem elősegítése, és a következőkre terjednek ki: i. a mögöttes eszközök tartási időszakára vonatkozó információk, valamint ii. az azon értékpapírokhoz kapcsolódó pénzügyi megállapodásokra vonatkozó információk, amelyek tekintetében az adózó rendezést kér.

Az első elem arra vonatkozó információ beszerzésére irányul, hogy a mögöttes eszközöket a jogvesztő napot megelőző 2 napon belül vásárolták-e meg. Az információ segítségével megelőzhető az ugyanazon forrásadó többszörös visszaigénylésére irányuló csalárd, illetve visszaélésszerű módszerek (Cum/Ex) további előfordulása.

A második elem arra vonatkozó információ beszerzésére irányul, hogy az adatszolgáltatásra kötelezett pénzügyi közvetítőnek tudomása van-e olyan, a mögöttes eszközöket érintő pénzügyi megállapodásról, amelynek kiegyenlítésére, lejártára vagy más módon való megszűnésére a jogvesztő napig nem került sor. Az információ segíti az adóhatóságot a visszaélésszerű adózási konstrukciók (Cum/Cum) felderítésében. A pénzügyi megállapodás lehet például visszavásárlási megállapodás (repoügylet) vagy értékpapír-kölcsönzés, de lehet származtatott termék is, például adott részvényre kötött határidős ügylet. Konkrétabban a visszavásárlási megállapodás értékpapírok meghatározott áron történő értékesítését foglalja magában arra vonatkozó kötelezettségvállalással, hogy ugyanazon vagy hasonló értékpapírokat egy meghatározott jövőbeli időpontban, rögzített áron visszavásárolják. Az értékpapír-kölcsönzés az értékpapír tulajdonjogának biztosíték – általában egy másik értékpapír – fejében történő átruházását foglalja magában azzal a feltétellel, hogy az értékpapír vagy más, hasonló értékpapír tulajdonjoga egy meghatározott jövőbeli időpontban visszaszáll az eredeti tulajdonosra. A fogalommeghatározás tág, hogy különböző típusú konstrukciókat is magában foglaljon.

Mivel az említett konstrukciók csak az osztalékfizetésekkel kapcsolatban figyelhetők meg, az E. cím szerinti adatszolgáltatási elemek alkalmazása a kötvények után fizetett kamatokkal kapcsolatban nem kötelező. Ugyanez a megközelítés érvényesül a nagyon kis összegű osztalékkifizetések esetében is, amelyek alacsony kockázatúnak minősülnek, így nem indokolják a tanúsított pénzügyi közvetítőkre háruló adatszolgáltatási terhet. Ez azonban nem zárja ki, hogy a tagállamok megfelelő következményeket alkalmazzanak abban az esetben, ha ténylegesen – akár kis összegű – visszaéléseket tárnak fel.

Az adatszolgáltatás módja

Az adatszolgáltatás szabványosított XML-formátumú rendszerben történik, amelyet a Bizottság által elfogadandó végrehajtási jogi aktus fog meghatározni. Ez a végrehajtási jogi aktus határozza meg szabványosított formában azt az automatizált csatornát, amelyen keresztül a gazdasági szereplők a megfelelő adóhatóság vagy a nevében eljáró forrásadó-kezelő rendelkezésére bocsátják az információkat.

Mikor keletkezik adatszolgáltatási kötelezettség?

A II. mellékletben szereplő információk közlésének határideje legkésőbb a fordulónaptól számított 25. nap. Az adatszolgáltatást a fordulónap után a lehető leghamarabb teljesíteni kell,

kivéve, ha az ügylet bármely részére vonatkozó kiegyenlítési megbízás a fordulónapon függőben van, amely esetben az adott ügyletre vonatkozó adatszolgáltatásnak a kiegyenlítést követően a lehető leghamarabb meg kell történnie. A gyakorlatban minden pozíciót rendszerint a fordulónaptól számított 10–15 napon belül kiegyenlítenek. Amennyiben ez nem történik meg a 20. napon, a forrásadó-többlet hatékony rendezése érdekében az irányelv előírja, hogy a tanúsított pénzügyi közvetítők a 20. napon és a következő 5 napon belül is tájékoztatást adjanak a helyzetről.

Azokban a tagállamokban, ahol kifizetésnél biztosított forrásadó-kedvezmény alkalmazandó, és az osztalékfizetés időpontja korábbi, mint a fordulónaptól számított 25 nap, a pénzügyi közvetítőknek rendelkezniük kell egy olyan mechanizmussal, amelynek keretében a forrásadó-kezelő időben tájékozódhat az alkalmazandó adómértékről.

iv. Forrásadó-rendezési rendszerek

A javaslat a következőkről rendelkezik: a) kifizetésnél biztosított forrásadókedvezmény-rendszer; valamint b) gyors visszatérítési rendszer. A kifizetésnél biztosított forrásadókedvezmény-rendszer keretében a forrásadó-kezelő az osztalék vagy kamat kifizetésének időpontjában a helyes adómértéket alkalmazza (12. cikk). A gyors visszatérítési rendszer keretében az adót a forrás szerinti országban alkalmazott magasabb kulcs szerint kell levonni, a forrásadó-többletet azonban a kérelem időpontjától vagy – ha az későbbre esik – az előírt adatszolgáltatás teljesítésének időpontjától számított legfeljebb 25 napos határidőn belül vissza kell téríteni. Ennek a kifizetés időpontjától számított 50 naptári napon belül meg kell történnie (13. cikk). Mindkét esetben a befektetőik nevében eljáró tanúsított pénzügyi közvetítők vennének részt az eljárásban. A 10. cikk (a kifizetésnél biztosított forrásadó-kedvezmény vagy gyors visszatérítés iránti kérelem) és a 11. cikk (átvilágítási eljárások) a két rendszer közös elemeit határozza meg.

A forrásadó-rendezési eljárások alkalmazása során az illetékes adóhatóság dönthet úgy, hogy a vonatkozó feladatokat azok önálló ellátása helyett kiszervezi egy általa kijelölt forrásadó-kezelőhöz.

A forrásadó-többlet rendezésére vonatkozó eljárást alkalmazó tagállamok dönthetnek úgy, hogy a kifizetésnél biztosított forrásadókedvezmény-rendszert vagy a gyors visszatérítési rendszert vagy a kettőt együttesen alkalmazzák, valamint hogy élnek-e a fenti kiszervezési lehetőséggel. Ezeknek a tagállamoknak azonban biztosítaniuk kell, hogy a két rendszer legalább egyike valamennyi befektető számára rendelkezésre álljon és ténylegesen működésbe léphessen, és hogy minden esetben teljesüljenek az ezen irányelvben meghatározott feltételek. E két rendszeren belül a tagállamok mérlegelési jogkörrel rendelkeznek például arra vonatkozóan, hogy csak az alacsony kockázatú adózók számára tegyék lehetővé, hogy forrásadó-kedvezményt kérjenek, míg más adózók csak gyors visszatérítést kérhetnek. E rendszerek nem érintik azokat a tagállamokat, amelyek azért nem alkalmaznak forrásadótöbblet-rendezési eljárásokat, mert egyáltalán nem írnak elő forrásadót, vagy mert nem írnak elő körülménytől függően eltérő mértékű forrásadót, és az ilyen tagállamok nem kötelesek intézkedni.

A befektetők illetőségére vonatkozó bizonyítékok tekintetében a tagállamoknak minden esetben elsősorban a 4. cikkben meghatározott eTRC-re vagy a nem uniós országból származó, adóügyi illetőségre vonatkozó megfelelő igazolásra kell támaszkodniuk.

Ezen irányelv egyik fő célja a visszaélésszerű, illetve csalárd adózási gyakorlatok, különösen a Cum/Ex és Cum/Cum módszerek megelőzése. Azoknak a tagállami adóhatóságoknak, amelyek több időt kívánnak fordítani bizonyos ellenőrzéseknek a rendezés jóváhagyását megelőző elvégzésére, lehetőségük van arra, hogy bizonyos körülmények között ne

alkalmazzák az ezen irányelv alapján bevezetendő, kifizetésnél biztosított forrásadókedvezmény-rendszert vagy gyors visszatérítési rendszert. Ez a lehetőség kifejezetten arra az esetre vonatkozik, ha mentesség iránti kérelmet nyújtanak be, és ha a II. melléklet E. rovata szerint közölt információk azt mutatják, hogy a mögöttes eszközöket a jogvesztő napot megelőző két naptári napon belül szerezték meg, és/vagy a pénzügyi közvetítő arról számol be, hogy tudomása van az alapul szolgáló eszközöket érintő olyan pénzügyi megállapodásról, amelynek kiegyenlítésére, lejártára vagy más módon való megszűnésére a jogvesztő napig nem került sor.

Amennyiben az ezen irányelvben meghatározott, kifizetésnél biztosított forrásadókedvezmény-rendszer és gyors visszatérítési rendszer nem alkalmazandó, a visszatérítési alapeljárást kell alkalmazni, amelynek során az adózó vagy kijelölt képviselője, amelynek nem feltétlenül kell pénzügyi intézménynek lennie, közvetlenül az adóhatósághoz fordulhat visszatérítésért. Ez az irányelv azt is biztosítja, hogy legalább az adóhatóságnak bejelentendő információk tartalma kiterjedjen a II. melléklet E. címében előírt információkra.

Általános rendelkezések

A 4. fejezet az általános és záró rendelkezésekkel, különösen a végrehajtási jogi aktusokkal, az értékeléssel és a nyomon követéssel, az adatvédelmi szabályokkal, az átültetéssel és a hatálybalépéssel foglalkozik. Ezt a javaslatot elfogadását követően 2026. december 31-ig kell átültetni a tagállamok nemzeti jogába. A végrehajtási jogi aktusok elfogadását követő két év elteltével, azaz várhatóan 2027. január 1-jén lép hatályba.

2023/0187 (CNS)

Javaslat

A TANÁCS IRÁNYELVE

a forrásadó-többlet gyorsabb és biztonságosabb rendezéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 115. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Parlament véleményére[26],

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére[27],

különleges jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

(1) A belső piacon az igazságos adóztatás biztosítása és a tőkepiaci unió megfelelő működése az Európai Unió (EU) politikai prioritásai közé tartozik. Ebben az összefüggésben döntő fontosságú a határokon átnyúló befektetések előtt álló akadályok felszámolása, valamint az adócsalás és az adóvisszaélés elleni küzdelem. Ilyen akadályok állnak fenn például amiatt, hogy a nyilvánosan forgalmazott részvények vagy kötvények után a külföldi illetőségű befektetőknek fizetett osztalék- vagy kamatjövedelem alapján keletkező forrásadó-többlet rendezésére irányuló eljárások rossz hatékonyságúak és aránytalanul megterhelők. Emellett a jelenlegi helyzet nem bizonyult megfelelőnek az adócsalás, az adókijátszás és az adókikerülés visszatérő kockázatának megelőzésére, amint azt a közelmúltbeli Cum/Ex- és Cum/Cum-botrányok is mutatják. E javaslat célja, hogy hatékonyabbá tegye az uniós forrásadó-eljárásokat, ugyanakkor megerősítse azokat az adócsalás és az adóvisszaélés kockázatával szemben. Olyan releváns uniós és nemzetközi szintű intézkedésekre támaszkodik, mint a forrásadó-eljárások egyszerűsítéséről szóló 2009. évi bizottsági ajánlás[28], valamint kettős adóztatási egyezményekből eredő adókedvezmények és a betartatás fokozására irányuló OECD-kezdeményezés.

(2) Annak érdekében, hogy a tagállamok jobban meg tudják előzni az esetleges csalásokat és visszaéléseket, és küzdeni tudjanak ellenük, amit jelenleg a széttagoltság és a befektetőkre vonatkozó megbízható és időszerű információk általános hiánya akadályoz, közös keretet kell létrehozni a határokon átnyúló értékpapír-befektetésekhez kapcsolódó forrásadó-többlet rendezésére, amely reziliens az adócsalás és az adóvisszaélés kockázatával szemben. Ennek a keretnek konvergenciát kell eredményeznie az EU-ban alkalmazott különböző forrásadó-rendezési eljárások

[26] HL C […]., […]., […]. o.

[27] HL C […]., […]., […]. o.

[28] A Bizottság ajánlása (2009. október 19.) a forrásadó-mentességi eljárásokról (EGT-vonatkozású szöveg) (HL L 279., 2009.10.24., 8. o.).

között, ugyanakkor biztosítania kell az átláthatóságot és bizonyosságot a befektetők kilétével kapcsolatban az értékpapír-kibocsátók, a forrásadó-kezelők, a pénzügyi közvetítők és adott esetben a tagállamok számára. E célból a keretnek olyan automatizált eljárásokra kell támaszkodnia, mint például az adóügyi illetőség igazolásának digitalizálása (eljárás és forma tekintetében), ami előfeltétele annak, hogy a befektetők igénybe vehessék a rendezési vagy visszatérítési eljárásokat. Egy ilyen keretnek elég rugalmasnak kell lennie ahhoz is, hogy kellően figyelembe vegye a különböző tagállamokban alkalmazandó különböző rendszereket, ugyanakkor nagyobb konvergenciát kell biztosítania, és megfelelő eszközöket kell biztosítania az adócsalás, az adókijátszás és az adókikerülés kockázatának csökkentésére.

(3) Az arányos megközelítés biztosítása érdekében a forrásadó-többlet rendezésére irányuló eljárásokra vonatkozó szabályok csak azon tagállamokra nézve lehetnek kötelezőek, amelyek az adott befektető adóügyi illetőségétől függően eltérő mértékű forrásadót alkalmaznak az osztalékokra. Ebben az esetben a tagállamoknak kedvezményt kell biztosítaniuk abban az esetben, ha magasabb adómértéket alkalmaztak olyan helyzetben, amikor alacsonyabb adómérték alkalmazandó. Emellett a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy hasonló eljárásokat vezessenek be a külföldi illetőségű befektetőknek a nyilvánosan forgalmazott kötvények után fizetett kamatokkal kapcsolatban, hogy javítsák a vonatkozó forrásadó-rendezési eljárás hatékonyságát, és biztosítsák az adózók magasabb szintű megfelelését. Azokat a tagállamokat, amelyeknek az osztalék- és adott esetben a kamatjövedelmek kapcsán nincs szükségük forrásadótöbblet-rendezési eljárásra, nem érintik az ezen irányelvben meghatározott eljárások, ennélfogva az itt előírt szabályok nem kötik őket. Tekintettel arra, hogy a befektetők bármelyik tagállamban lehetnek, a közös és digitális adóügyi illetőségigazolásra vonatkozó szabályokat minden tagállamban alkalmazni kell; ugyanez vonatkozik az általános és záró rendelkezésekre is.

(4) Annak érdekében, hogy valamennyi uniós adózó hozzáférjen az adóügyi illetőségére vonatkozó közös, megfelelő és hatékony igazoláshoz, a tagállamoknak automatizált eljárásokat kell alkalmazniuk az adóügyi illetőségigazolás azonos felismerhető és elfogadható digitális formában, azonos tartalommal történő kiállítására. A nagyobb hatékonyság érdekében az igazolásnak legalább a kiállítás évében érvényesnek kell lennie, és ebben az időszakban azt a többi tagállamnak is el kell ismernie. A tagállamok visszavonhatják a kibocsátott eTRC-t, ha az adóhatóság bizonyítja az adott évre igazolt adóügyi illetőség ellenkezőjét. Az uniós vállalkozások hatékony azonosítása érdekében az igazolásnak tartalmaznia kell az európai egyedi azonosítóra (EUID) vonatkozó információkat.

(5) A forrásadó-többlet hatékonyabb rendezésére irányuló célkitűzés elérése érdekében olyan közös eljárásokat kell bevezetni, amelyek lehetővé teszik a befektető kilétére vonatkozó egyértelmű és biztonságos információk gyors megszerzését, különösen a nagy befektetői bázisok esetében, azaz a nyilvánosan forgalmazott értékpapírokba történő befektetéssel kapcsolatban, ahol az egyes befektetők azonosítása kihívást jelent. Az eljárásoknak második lépésként lehetővé kell tenniük a megfelelő adómérték alkalmazását a kifizetés időpontjában (a kifizetésnél biztosított forrásadó-kedvezményként), vagy a többlet gyors visszatérítését. Mivel a határokon átnyúló befektetések általában pénzügyi közvetítők fizetési láncát veszik igénybe, a vonatkozó eljárásoknak ugyanígy lehetővé kell tenniük a közvetítői lánc, és ennélfogva az értékpapír kibocsátójától a végső címzettig, azaz az egyedüli befektetőig vagy a bejegyzett tulajdonosig tartó jövedelemáramlás feltárását és azonosítását is. Az érintett tagállamoknak – tehát azoknak, amelyek forrásadót vetnek ki az értékpapírokból

származó jövedelemre és gondoskodnak a forrásadó-többlet rendezéséről – ezért létre kell hozniuk és fenn kell tartaniuk a fizetési láncban jelentős szerepet játszó pénzügyi közvetítők nemzeti nyilvántartását, és a nyilvántartásba vételüket követően kötelezniük kell őket arra, hogy adott esetben közöljék az általuk kezelt osztalék- vagy kamatfizetésekről rendelkezésükre álló információkat. A kért információknak azokra az információkra kell korlátozódniuk, amelyek alapvető fontosságúak a fizetési lánc rekonstruálása szempontjából, és ezért hasznosak a csalás vagy visszaélés kockázatának megelőzése szempontjából, amennyiben ezek az információk az adatszolgáltató közvetítő rendelkezésére állnak. Azok a tagállamok, amelyek a kamatjövedelmek tekintetében különböző forrásadó-mértékeket alkalmaznak, és amelyeknek hasonló forrásadó-rendezési eljárást kell alkalmazniuk, adott esetben mérlegelhetik a létrehozott nemzeti nyilvántartás használatát is.

(6) Mivel az értékpapírok fizetési láncában leggyakrabban részt vevő pénzügyi közvetítők a tőkekövetelmény-rendeletben (CRR)[29] meghatározott nagy méretű intézmények, valamint forrásadó-kezelői szolgáltatásokat nyújtó központi értéktárak, ezeket a szervezeteket kötelezni kell arra, hogy kérelmezzék a tagállamok fent meghatározott nemzeti nyilvántartásaiban való nyilvántartásba vételüket. Más pénzügyi közvetítők számára lehetővé kell tenni, hogy saját belátásuk szerint kérelmezhessék a nyilvántartásba vételüket. A nyilvántartásba vételt magának a pénzügyi közvetítőnek kell kérnie azáltal, hogy kérelmet nyújt be a tagállam által kijelölt illetékes hatósághoz annak igazolásával együtt, hogy a pénzügyi közvetítő megfelel bizonyos követelményeknek. A követelmények célja annak ellenőrzése, hogy a kérelmező közvetítő megfelel-e a vonatkozó uniós rendelet követelményeinek, és hogy azok betartását felügyelik. Amennyiben a pénzügyi közvetítő az EU-n kívül telepedett le, az illetősége szerinti harmadik országban az ezen irányelv alkalmazásában összehasonlítható jogszabályok hatálya alá kell tartoznia. Az illetőség szerinti harmadik ország nem szerepelhet sem a nem együttműködő országok és területek uniós jegyzékének I. mellékletében, sem a kiemelt kockázatot jelentő harmadik országok uniós jegyzékében (pénzmosás elleni jegyzék). A harmadik országbeli pénzügyi közvetítő vonatkozó uniós követelményeknek való megfelelése kizárólag az ezen irányelvben meghatározott célokra vonatkozik, és nincs hatással az egyéb uniós jogszabályok szerinti egyéb jogok és kötelezettségek gyakorlására vagy alkalmazására. A nyilvántartásba vételt követően a pénzügyi közvetítőket az adott tagállamban „tanúsított pénzügyi közvetítőknek” kell tekinteni, és az ezen irányelv szerinti adatszolgáltatási és bejelentési kötelezettségek vonatkoznak rájuk, miközben jogot kapnak arra, hogy kérelmezzék az ezen irányelvben meghatározott forrásadó-rendezési eljárások alkalmazását. Azoknak a tagállamoknak, amelyek nemzeti nyilvántartást vezetnek, intézkedéseket kell hozniuk annak érdekében is, hogy a nyilvántartásból töröljenek minden olyan tanúsított pénzügyi közvetítőt, amely ezt kéri vagy már nem felel meg a vonatkozó követelményeknek. Ezen túlmenően ezek a tagállamok dönthetnek úgy, hogy előírják azoknak a tanúsított pénzügyi közvetítőknek a nemzeti nyilvántartásukból való törlését, amelyekről megállapították, hogy többször megsértették kötelezettségeiket. Amennyiben egy tagállam a törlésről intézkedik, tájékoztatnia kell a nemzeti nyilvántartást vezető többi tagállamot annak érdekében, hogy azok mérlegelhessék az adott tanúsított pénzügyi közvetítő saját nemzeti nyilvántartásukból való törlését. Az érintett tagállamok nemzeti jogszabályai

[29] Az Európai Parlament és a Tanács 575/2013/EU rendelete (2013. június 26.) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (EGT-vonatkozású szöveg) (HL L 176., 2013.6.27., 1. o.).

alkalmazandók az érintett felek jogaira és kötelezettségeire, ideértve a fellebbezési eljárást is, a tagállamok által a nyilvántartásba vétellel és a nemzeti nyilvántartásukból való törléssel kapcsolatban hozott határozatokkal kapcsolatban.

(7) Az osztalék- vagy kamatkifizetésben részesülő befektető kilétével és körülményeivel, valamint a kibocsátó általi kifizetés áramlásával kapcsolatos nagyobb átláthatóság biztosítása érdekében a tanúsított pénzügyi közvetítőknek meghatározott határidőn belül be kell jelenteniük a nemzeti nyilvántartás vezetésére kijelölt hatóságnak a vonatkozó információkat. Ezt az információt a forrásadó-kezelőnek is jelenteni kell, amennyiben lehetőség van a kifizetésnél biztosított forrásadó-kedvezmény alkalmazására. Ezeknek az adatoknak tartalmazniuk kell az érintett befektető jogosultságára vonatkozó információkat, azonban az adatszolgáltatást teljesítő, tanúsított pénzügyi közvetítő rendelkezésére álló információkra kell korlátozódniuk. Azok a pénzügyi közvetítők, amelyek nem kötelesek tanúsított pénzügyi közvetítőként nyilvántartásba vetetni magukat, és amelyek úgy döntöttek, hogy nem kérik nyilvántartásba vételüket, nem tartoznak az ezen irányelv szerinti adatszolgáltatási kötelezettségek hatálya alá. Mindazonáltal az olyan közvetítők által kezelt kifizetésekre vonatkozó információk, amelyek nem tanúsított pénzügyi közvetítők, továbbra is relevánsak, és azokat a tagállamok saját belátásuk szerint szükségesnek ítélhetik az átláthatóság biztosítása és a fizetési lánc megfelelő újjáépítésének lehetővé tétele érdekében az ezen irányelvben meghatározott rendezési eljárások (kifizetésnél biztosított forrásadó-kedvezmény vagy gyors visszatérítés) alkalmazása előtt. A tagállamok ezért kérhetik, hogy a tanúsított pénzügyi közvetítők szerezzék be ezeket az információkat az ilyen közvetítőktől, és ennek megfelelően tegyenek jelentést annak érdekében, hogy az ezen irányelvben meghatározott rendezési eljárások alkalmazhatók legyenek.

(8) A tőkepiaci unió hatékonyabbá és versenyképesebbé tétele érdekében elő kell segíteni és fel kell gyorsítani az értékpapírokból származó jövedelemhez kapcsolódó forrásadó-többlet rendezésére irányuló eljárásokat, amennyiben az érintett tanúsított pénzügyi közvetítők megfelelő információkat szolgáltattak, többek között a befektető kilétéről. A befektető és az értékpapírok kibocsátója közötti fizetési láncban részt vevő valamennyi tanúsított pénzügyi közvetítő érintett. Ezektől megkövetelhető, hogy az egyes tagállamok szakpolitikai választása szerint a láncban részt vevő, nem tanúsított pénzügyi közvetítők által teljesített kifizetésekről is szolgáltassanak információkat. Figyelembe véve a tagállamok eltérő megközelítéseit, kétféle eljárás alkalmazható: i. kifizetésnél biztosított forrásadó-kedvezményként a megfelelő adómérték közvetlen alkalmazása a levonás időpontjában, és ii. gyors visszatérítés az osztalék kifizetésének napjától vagy adott esetben attól a naptól számított legfeljebb 50 napon belül, amikor a kötvénykibocsátónak kamatot kell fizetnie a kötvénytulajdonos részére (a kamatszelvény dátuma). A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy szabad belátásuk szerint bevezethessék a két eljárás bármelyikét vagy e két eljárás kombinációját, biztosítva ugyanakkor, hogy amennyiben ezen irányelv követelményei teljesülnek, minden befektető számára legalább az egyik eljárás rendelkezésre álljon. Annak biztosítása érdekében, hogy az érintett tagállamok megfelelően és időben végrehajtsák ezeket az eljárásokat, helyénvaló az ezen irányelv hatálya alá tartozó és az ezen eljárások igénybevételéhez szükséges feltételeknek megfelelő forrásadó-többletek késedelmes visszatérítésére kamatot alkalmazni. Amennyiben a vonatkozó követelmények nem teljesülnek, vagy az érintett befektető úgy kívánja, a tagállamoknak a forrásadó-többlet rendezése céljából a meglévő szokásos visszatérítési eljárásaikat kell alkalmazniuk. A bejegyzett tulajdonosoknak, különösen a lakossági befektetőknek és meghatalmazott képviselőiknek minden esetben

jogosultnak kell lenniük arra, hogy visszaigényeljék az olyan tagállamban teljesített forrásadó-többletet, amelyre vonatkozóan igazolják, hogy megfelelnek a nemzeti jogban meghatározott feltételeknek.

(9) A forrásadó-többlet rendezésére szolgáló rendszerek védelme érdekében a nemzeti nyilvántartást vezető tagállamoknak a tanúsított pénzügyi közvetítők számára is elő kell írniuk, hogy ellenőrizzék a rendezést igénylő befektetők jogosultságát. A tanúsított pénzügyi közvetítőknek be kell szerezniük különösen az érintett befektető adóügyi illetőségigazolását, valamint egy nyilatkozatot arról, hogy a forrás szerinti tagállam jogszabályai szerint az adott befektető a kifizetés haszonhúzója. Ellenőrizniük kell továbbá az alkalmazandó forrásadó-mértéket a befektető sajátos körülményei alapján, és jelezniük kell, hogy tudomásuk van-e olyan, a mögöttes eszközöket érintő pénzügyi megállapodásról, amelynek kiegyenlítésére, lejártára vagy más módon való megszűnésére a jogvesztő napig nem került sor. A tanúsított pénzügyi közvetítőket felelősségre kell vonni az e kötelezettségek nem megfelelő teljesítése miatt keletkezett adóbevétel-kiesésekért, amennyiben a veszteség felmerülése szerinti tagállam nemzeti joga így rendelkezik. A tanúsított pénzügyi közvetítőkre háruló teher és felelősség arányosságának biztosítása érdekében csökkentett ellenőrzési kötelezettségeket kell alkalmazni minden olyan forrásadó-rendezési eljárás esetében, amelynél a visszaélés kockázata alacsony, és különösen akkor, ha a befektetőnek a társaságban meglévő részesedésért fizetett osztalék teljes összege nem éri el az 1 000 EUR-t. Amennyiben azonban az ilyen visszaélés más módon bizonyítást nyer, a tagállamok alkalmazhatják a nemzeti jog szerinti következményeket, ideértve az ezen irányelvben előírt forrásadó-rendezési rendszerek alkalmazásának megtagadását is, az ellenőrzés hiányáért azonban nem vonhatják felelősségre a tanúsított pénzügyi közvetítőket.

(10) Ismert, hogy a pénzügyi megállapodások felhasználhatók az értékpapír gazdasági tulajdonjogának és/vagy az ahhoz kapcsolódó befektetési kockázatok részben vagy egészben történő áthelyezésére. Az ilyen megállapodásokat bizonyítottan alkalmazzák továbbá az osztalékarbitrázs és az osztalékelvonási módszerek, többek között a Cum/Ex és a Cum/Cum módszer keretében, vagy pusztán a jogosulatlan visszatérítés megszerzése, vagy a befektetőt ténylegesen megillető visszatérítés összegének növelése céljából. Ezért az adóvisszaélések elleni küzdelemhez az adóhatóságok számára szükségesek az ilyen pénzügyi megállapodásokra – köztük a szokásos, jogszerű értékpapírügyletekre, például a visszavásárlási megállapodásokra vagy az értékpapír-kölcsönzésre, valamint az adott részvényre kötött határidős ügyleteket is magukban foglaló származtatott termékekre – vonatkozó információk. Az arányos megközelítés biztosítása érdekében az ilyen információk közlését csak az olyan tanúsított pénzügyi közvetítők számára helyénvaló előírni, amelyek a láncon belül elfoglalt helyüknél fogva közvetlenül részt vehettek a vonatkozó pénzügyi megállapodásban. A kötvények és a kamatfizetések esetében nincs szükség ilyen adatszolgáltatásra.

(11) A hatékonyság biztosítása érdekében a tagállamoknak szankciórendszert kell létrehozniuk az ezen irányelvet átültető nemzeti szabályok megsértése esetére. Az előírt szankcióknak hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük.

(12) A javasolt szabályok megfelelő végrehajtása és érvényesítése minden érintett tagállamban döntő fontosságú a tőkepiaci unió egészének előmozdítása, valamint a tagállamok adóalapjának védelme szempontjából, ezért azt a Bizottságnak nyomon kell követnie. A tagállamoknak ezért rendszeresen közölniük kell a Bizottsággal az ezen irányelv alapján elfogadott nemzeti intézkedések területükön történő

végrehajtására és érvényesítésére vonatkozó információkat, amelyeket a Bizottság végrehajtási jogi aktusban határoz meg. A Bizottságnak a tagállamok által szolgáltatott információk és más rendelkezésre álló adatok alapján értékelést kell készítenie a javasolt új szabályok hatékonyságának értékelése céljából. Ebben az összefüggésben a Bizottságnak mérlegelnie kell az ezen irányelv alapján bevezetett szabályok aktualizálásának szükségességét.

(13) Ezen irányelv végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében, különös tekintettel i. a digitális adóügyi illetőségigazolásra, ii. a pénzügyi közvetítők adatszolgáltatására és iii. az ezen irányelv szerinti rendezés iránti kérelemre, a Bizottságot végrehajtási hatáskörrel kell felruházni a korlátozott számú összetevőt tartalmazó formanyomtatványok – többek között a nyelvhasználati szabályok – elfogadása céljából. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek[30] megfelelően kell gyakorolni.

(14) A személyes adatok ezen irányelv keretében végzett kezelésének összhangban kell állnia az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelettel[31]. A pénzügyi közvetítők és a tagállamok ezen irányelv alapján személyes adatokat kizárólag általános közérdekű célból kezelhetnek, nevezetesen az adócsalás, az adókijátszás és az adókikerülés elleni küzdelem, az adóbevételek védelme és a méltányos adóztatás előmozdítása céljából, ami erősíti a társadalmi, politikai és gazdasági befogadás lehetőségeit a tagállamokban. E célkitűzés hatékony megvalósításának lehetővé tétele érdekében korlátozni kell az egyéneknek a fent említett rendelet által biztosított egyes jogait, különösen az adataik kezeléséről szóló értesítéshez való jogot és annak hatályát, valamint az adatfeldolgozás bizonyos típusaihoz való hozzájáruláshoz való jogot.

(15) Mivel ezen irányelv célját a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban az érintett ügyletek határokon átnyúló jellege és a belső piac egészének megfelelési költségei csökkentésének szükségessége miatt e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányossági elvnek megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.

(16) Az európai adatvédelmi biztossal az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendelet[32] 42. cikkével összhangban konzultációra került sor,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

---

30 Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

31 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

32 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

1. cikk

Tárgy

Ez az irányelv szabályokat állapít meg a digitális adóügyi illetőségigazolás tagállamok általi kibocsátására, valamint a valamely tagállam által a nyilvánosan forgalmazott részvényekből származó osztalékok és adott esetben a nyilvánosan forgalmazott kötvények után az adott tagállamon kívül adóügyi illetőséggel rendelkező bejegyzett tulajdonosok részére fizetett kamatok után levonható forrásadó-többlet rendezésére vonatkozóan.

2. cikk

Hatály

Az I. és a IV. fejezetet valamennyi tagállamra alkalmazni kell. A II. fejezetet valamennyi tagállamra alkalmazni kell minden olyan személy tekintetében, aki az adott tagállam joghatósága alá tartozó területen adóügyi illetőséggel rendelkezik.

A III. fejezetben megállapított eljárásokat minden olyan tagállamra alkalmazni kell, amely biztosítja a nyilvánosan forgalmazott részvények után fizetett osztalékhoz kapcsolódó forrásadó-többlet rendezését. Azok a tagállamok, amelyek biztosítják a nyilvánosan forgalmazott kötvények után fizetett kamatjövedelemhez kapcsolódó forrásadó-többlet rendezését, alkalmazhatják a III. fejezetet.

3. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

1. (1) „forrásadó-többlet”: értékpapírok után nem belföldi tulajdonos részére teljesített osztalék- vagy kamatkifizetésre egy tagállam által az általános belföldi adómérték alapján kivetett forrásadó összege, valamint az adott tagállam által ugyanezen osztalék- vagy kamatkifizetésre kettős adóztatási egyezménynek, illetve külön nemzeti jogszabálynak megfelelően alkalmazandó mérték közül az alacsonyabb szerinti forrásadóösszeg különbözete;

2. (2) „nyilvánosan forgalmazott részvény”: a 2014. május 15-i 2014/65/EU irányelv[33] 4. cikkének 21. pontja szerinti szabályozott piacra vagy 22. pontja szerinti multilaterális kereskedési rendszerbe bevezetett részvény;

3. (3) „nyilvánosan forgalmazott kötvény”: a 2014. május 15-i 2014/65/EU irányelv 4. cikkének 21. pontja szerinti szabályozott piacra, 22. pontja szerinti multilaterális kereskedési rendszerbe vagy 23. pontja szerinti szervezett kereskedési rendszerbe bevezetett kötvény;

4. (4) „pénzügyi közvetítő”: a 2014. július 23-i (EU) 909/2014[34] rendelet 2. cikkének 1. pontjában meghatározott központi értéktár, az 575/2013/EU rendelet[35] 4. cikke (1)

[33] Az Európai Parlament és a Tanács 2014/65/EU irányelve (2014. május 15.) a pénzügyi eszközök piacairól, valamint a 2002/92/EK irányelv és a 2011/61/EU irányelv módosításáról (átdolgozás) (HL L 173., 2014.6.2., 349. o.).

[34] Az Európai Parlament és a Tanács 909/2014/EU rendelete (2014. július 23.) az Európai Unión belüli értékpapír-kiegyenlítés javításáról és a központi értéktárakról, valamint a 98/26/EK és a 2014/65/EU irányelv, valamint a 236/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 257., 2014.8.28., 1. o.).

[35] Az Európai Parlament és a Tanács 575/2013/EU rendelete (2013. június 26.) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (EGT-vonatkozású szöveg) (HL L 176., 2013.6.27., 1. o.).

bekezdésének 1. pontjában meghatározott hitelintézet, vagy a 2014/65/EU irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 1. pontjában meghatározott befektetési vállalkozás, vagy az illetősége szerinti nem uniós állam hasonló jogszabálya alapján a központi értéktár, a hitelintézet vagy a befektetési vállalkozás szolgáltatásaihoz hasonló szolgáltatások nyújtására engedéllyel rendelkező harmadik országbeli jogi személy, amely az értékpapírokat kibocsátó szervezet és az értékpapírok után kifizetésben részesülő bejegyzett tulajdonos közötti értékpapír-fizetési lánc része;

5. (5) „EUID”: az (EU) 2017/1132 európai parlamenti és tanácsi irányelv[36] 16. cikkében meghatározott, vállalkozások számára megállapított európai egyedi azonosító;

6. (6) „adóazonosító szám”: egy tagállamban a bejegyzett tulajdonos számára e minőségében megállapított egyedi adózási célú azonosító;

7. (7) „forrásadó-rendezési eljárás”: olyan eljárás, amelynek során az értékpapírok utáni, esetlegesen forrásadó-többlettel érintett osztalék- vagy kamatfizetésben részesülő bejegyzett tulajdonos mentesül az adó megfizetése alól, vagy számára a forrásadó-többletet visszatérítik;

8. (8) „illetékes hatóság”: egy tagállam által az 5. cikk szerint kijelölt hatóság, beleértve valamennyi olyan személyt, akit e hatóság a nemzeti szabályok szerint felhatalmaz arra, hogy ezen irányelv alkalmazásában a nevében eljárjon;

9. (9) „értékpapír”: nyilvánosan forgalmazott részvény vagy nyilvánosan forgalmazott kötvény;

10. (10) „nagy méretű intézmény”: az 575/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdésének 146. pontjában meghatározott nagy méretű intézmény;

11. (11) „forrásadó-kezelő”: olyan szervezet, amely a forrás szerinti tagállam felhatalmazása alapján vállalja az értékpapírok utáni osztalék- vagy kamatkifizetést terhelő forrásadó levonását és a forrás szerinti tagállam adóhatósága részére történő megfizetését;

12. (12) „fordulónap”: az (EU) 2018/1212 rendelet[37] 1. cikkének (7) bekezdésében foglalt meghatározásnak megfelelően az értékpapír-kibocsátó által kitűzött nap, amelyen – a pénzügyi közvetítő könyveiben szereplő kiegyenlített pozíciók könyvelési zárótételei alapján – meg kell határozni az értékpapír tulajdonosának személyazonosságát és az értékpapírokból eredő jogokat, köztük adott esetben a közgyűlésen való részvétel és szavazás jogát;

13. (13) „kiegyenlítés”: értékpapírügylet teljesítése, amely ügyletet azzal a céllal kötöttek meg, hogy az ügyletben részt vevő felek kötelezettségei pénzeszköz-átutalás vagy értékpapír-transzfer vagy mindkettő révén kerüljenek kiegyenlítésre, a 2014. július 23-i (EU) 909/2014 rendelet 2. cikkének 7. pontjában foglalt meghatározás szerint;

---

[36] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1132 irányelve (2017. június 14.) a társasági jog egyes vonatkozásairól (kodifikált szöveg) (HL L 169., 2017.6.30., 46. o.).

[37] A Bizottság (EU) 2018/1212 végrehajtási rendelete (2018. szeptember 3.) a 2007/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a részvényesek azonosítására, az információk továbbítására és a részvényesi jogok gyakorlásának megkönnyítésére vonatkozó rendelkezések tekintetében történő végrehajtására vonatkozó minimumkövetelmények megállapításáról (HL L 223., 2018.9.4., 1. o.).

14. (14) „bejegyzett tulajdonos”: bármely természetes vagy jogi személy, aki vagy amely értékpapírok utáni, valamely tagállamban forrásadó-köteles osztalék- vagy kamatjövedelemre jogosult;

15. (15) „befektetési számla”: a pénzügyi közvetítő által a bejegyzett tulajdonos részére biztosított egy vagy több olyan számla, amelyen keresztül a számlatulajdonos értékpapírjait tartják vagy bejegyzik, és amelyre az ezen értékpapírokkal kapcsolatos kifizetéseket teljesítik;

16. (16) „jogvesztő nap”: az a nap, amelytől kezdve a részvényekkel a részvényekből eredő jogok – köztük adott esetben a közgyűlésen való részvétel és szavazás joga – nélkül kereskednek;

17. (17) „pénzügyi megállapodás”: olyan megállapodás vagy szerződéses kötelezettség, amelynek alapján az osztalékot fizető, nyilvánosan forgalmazott részvény tulajdonjogának valamely részét véglegesen vagy ideiglenesen más félre ruházzák vagy ruházhatják;

18. (18) „értékpapír-fizetési lánc”: az értékpapírok utáni osztalék- vagy kamatkifizetést kezelő pénzügyi közvetítők láncolata az értékpapír-kibocsátótól az osztalék- vagy kamatkifizetésben részesülő bejegyzett tulajdonosig;

19. (19) „kettős adóztatási egyezmény”: két vagy több ország közötti megállapodás vagy egyezmény, amely a jövedelem és adott esetben a tőke kettős adóztatásának kizárásáról rendelkezik;

20. (20) „forrás szerinti tagállam”: az osztalékot vagy kamatot fizető értékpapír kibocsátójának illetősége szerinti tagállam;

21. (21) „gyors visszatérítési rendszer”: olyan rendszer, amelyben az osztalék- vagy kamatfizetés a forrásadó általános belföldi mértékének figyelembevételével történik, majd a 13. cikkben meghatározott határidőn belül a forrásadó-többlet visszatérítését igénylik;

22. (22) „kifizetésnél biztosított forrásadókedvezmény-rendszer”: olyan rendszer, amelyben az alkalmazandó belföldi szabályoknak és/vagy nemzetközi megállapodásoknak, például a vonatkozó kettős adóztatási egyezménynek megfelelő forrásadómértéket az osztalék- vagy kamatkifizetés időpontjában alkalmazzák;

23. (23) „általános visszatérítési rendszer”: olyan rendszer, amelyben az osztalék- vagy kamatfizetés a forrásadó általános belföldi mértékének figyelembevételével történik, majd a forrásadó-többlet visszatérítését a 13. cikkben meghatározott eljáráson kívül igénylik;

24. (24) „rövid lejáratú eurokamatláb”: az Európai Központi Bank 2019. július 10-i (EU) 2019/1265 iránymutatásában[38] meghatározott rövid lejáratú eurokamatláb.

II. FEJEZET

DIGITÁLIS ADÓÜGYI ILLETŐSÉGIGAZOLÁS

[38] Az Európai Központi Bank (EU) 2019/1265 iránymutatása (2019. július 10.) a rövid lejáratú eurokamatlábról (€STR) (EKB/2019/19) (HL L 199., 2019.7.26., 8. o.).

4. cikk

Digitális adóügyi illetőségigazolás (eTRC)

(1) A tagállamok automatizált eljárást vezetnek be a digitális adóügyi illetőségigazolások (eTRC) kiállítására a joghatósági területükön adóügyi illetőséggel rendelkezőnek minősülő személyek számára.

(2) A tagállamok – a (4) bekezdésre is figyelemmel – a kérelem benyújtásától számított egy munkanapon belül kibocsátják az eTRC-t. Az eTRC-nek meg kell felelnie az I. melléklet szerinti technikai követelményeknek, és tartalmaznia kell a következő információkat:

a) az adózó vezeték- és utóneve, valamint születési ideje és helye, ha az adózó magánszemély, ha pedig az adózó szervezet, annak neve és európai egyedi azonosító száma (EUID);

b) adóazonosító szám;

c) az adózó címe;

d) a kibocsátás időpontja;

e) igazolt időszak;

f) az igazolást kiállító adóhatóság megnevezése;

g) minden olyan további információ, amely lényeges lehet abban az esetben, ha az igazolást az ezen irányelv szerinti forrásadó-rendezéstől eltérő célból állítják ki, vagy az uniós jog értelmében az adóügyi illetőségigazolásban feltüntetendő információk.

(3) Az eTRC-nek legalább arra a teljes naptári évre ki kell terjednie, amelyben az igazolás iránti kérelmet benyújtották, és az igazolt időszakban érvényesnek kell lennie, kivéve, ha és ameddig az eTRC-t kibocsátó tagállam bizonyítékkal rendelkezik arra vonatkozóan, hogy az eTRC-ben megnevezett személy nem rendelkezik illetőséggel a tagállam joghatósági területén.

(4) Ha egy adózó adóügyi illetőségének ellenőrzéséhez több mint egy munkanapra van szükség, a tagállam tájékoztatja az igazolást kérő személyt a szükséges többletidőről és a késedelem okairól.

(5) A tagállamok a valamely másik tagállam által kibocsátott eTRC-t a (3) bekezdéssel összhangban az adózó adott másik tagállamban való illetőségére vonatkozó megfelelő bizonyítékként ismerik el.

(6) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el, amelyekben meghatározza az eTRC kibocsátására vonatkozó egységes számítógépes formanyomtatványokat, beleértve a nyelvhasználati szabályokat és a műszaki protokollokat, a biztonsági szabványokra is kiterjedően. E végrehajtási jogi aktusok elfogadására a 18. cikkben említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kerül sor.

III. FEJEZET

FORRÁSADÓ-RENDEZÉSI ELJÁRÁS

1. SZAKASZ

TANÚSÍTOTT PÉNZÜGYI KÖZVETÍTŐK

5. cikk

A tanúsított pénzügyi közvetítők nemzeti nyilvántartása

(1) Azok a tagállamok, amelyek forrásadót vetnek ki a nyilvánosan forgalmazott részvényekből származó, az adott tagállamon kívül adóügyi illetőséggel rendelkező bejegyzett tulajdonosoknak kifizetett osztalékra, és amelyek biztosítják forrásadó-többlet rendezését, létrehozzák a tanúsított pénzügyi közvetítők nemzeti nyilvántartását. A tagállamok adott esetben dönthetnek úgy, hogy ezt a nemzeti nyilvántartást használják a nyilvánosan forgalmazott kötvények utáni kamatjövedelemhez kapcsolódó forrásadó-többlet rendezése tekintetében is.

(2) Azok a tagállamok, amelyek forrásadót vetnek ki a nyilvánosan forgalmazott kötvényekből származó kamatjövedelmekre, ugyanakkor nem vetnek ki forrásadót a nyilvánosan forgalmazott részvények osztalékjövedelmére, dönthetnek úgy, hogy nemzeti nyilvántartást hoznak létre.

(3) Az (1) és (2) bekezdésnek megfelelően nemzeti nyilvántartást létrehozó tagállamok kijelölik a nyilvántartás vezetéséért és frissítéséért felelős illetékes hatóságot.

(4) A nemzeti nyilvántartás a tanúsított pénzügyi közvetítőkre vonatkozóan a következő információkat tartalmazza:

a) a tanúsított pénzügyi közvetítő neve;

b) a nyilvántartásba vétel napja;

c) a tanúsított pénzügyi közvetítő elérhetőségei és weboldala;

d) az EUID, vagy ha a tanúsított pénzügyi közvetítő nem rendelkezik ilyen számmal, a jogalany-azonosító (LEI) vagy az illetősége szerinti ország által kiadott bármely jogalany-nyilvántartási szám.

(5) A nemzeti nyilvántartást nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni a tagállam erre a célra létrehozott honlapján, és legalább havonta egyszer frissíteni kell.

6. cikk

A tanúsított pénzügyi közvetítőként való nyilvántartásba vétel követelménye

(1) Azok a tagállamok, amelyek az 5. cikknek megfelelően nemzeti nyilvántartást vezetnek, előírják a 3. cikk (10) bekezdésében említett minden olyan nagy méretű intézmény számára, amely a joghatósági területükről származó értékpapírok utáni osztalék- és adott esetben kamatfizetéseket kezel, valamint a 3. cikk (4) bekezdésében említett, ugyanazon kifizetésekhez forrásadó-kezelői szolgáltatásokat nyújtó központi értéktárak számára, hogy regisztráljanak a nemzeti nyilvántartásába.

(2) Az 5. cikkel összhangban nemzeti nyilvántartást vezető tagállamok kérésre lehetővé teszik a 7. cikk követelményeinek megfelelő pénzügyi közvetítők e nyilvántartásba történő felvételét.

7. cikk

A nyilvántartásba vételi eljárás

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a pénzügyi közvetítő nyilvántartásba vételre kerüljön a tanúsított pénzügyi közvetítők nemzeti nyilvántartásába a pénzügyi közvetítő azon

kérelmének benyújtásától számított három hónapon belül, amely igazolja az alábbi követelmények mindegyikét:

a) az adózási szempontból nem együttműködő országok és területek európai uniós jegyzékének I. mellékletében[39] vagy az (EU) 2016/1675 felhatalmazáson alapuló rendelet mellékletének I. táblázatában[40] nem szereplő tagállamban vagy harmadik országbeli joghatóságban található adóügyi illetőség;

b) amennyiben a kérelmező pénzügyi közvetítő hitelintézet, az adóügyi illetőség szerinti joghatóságban a 2013/36/EU irányelv I. mellékletének 12. vagy 14. pontja vagy harmadik ország hasonló jogszabályai szerinti letéti őrzési tevékenység végzésére vonatkozó engedély; amennyiben a kérelmező pénzügyi közvetítő befektetési vállalkozás, az adóügyi illetőség szerinti joghatóságban a 2014/65/EU irányelv I. melléklete B. szakaszának 1. pontja vagy harmadik ország hasonló jogszabályai szerinti letéti őrzési tevékenységek végzésére vonatkozó engedély, vagy; ha a kérelmező pénzügyi közvetítő központi értéktár, az adóügyi illetőség szerinti joghatóságban a 909/2014/EU rendelet vagy az illetőség szerinti harmadik ország hasonló jogszabályai alapján kiadott engedély;

c) nyilatkozat a 2014/107/EU tanácsi irányelv[41] vagy az (EU) 2018/843 európai parlamenti és tanácsi irányelv[42] rendelkezéseinek, valamint adott esetben az adózási szempontból nem együttműködő országok és területek európai uniós jegyzékének I. mellékletében vagy az (EU) 2016/1675 felhatalmazáson alapuló rendelet mellékletének I. táblázatában nem szereplő harmadik országbeli joghatóság hasonló jogszabályainak való megfelelésről.

(2) A pénzügyi közvetítők haladéktalanul értesítik a tagállam illetékes hatóságát az a)–c) pontban megadott információkban bekövetkezett változásokról.

8. cikk

Törlés a nemzeti nyilvántartásból

(1) A tagállamok törlik nemzeti nyilvántartásukból azt a tanúsított pénzügyi közvetítőt, amely:

a) kéri az eltávolítást; vagy

b) már nem felel meg a 7. cikk követelményeinek.

(2) A tagállamok törölhetnek nemzeti nyilvántartásukból minden olyan tanúsított pénzügyi közvetítőt, amelyről megállapították, hogy ismételten és szándékosan nem teljesítette az alábbi eszközök bármelyike szerinti kötelezettségeit:

---

39 Az Európai Unió Tanácsa, Gazdasági és Pénzügyi Tanács, 14094/16, Brüsszel, 2016. november 8.

40 A Bizottság (EU) 2016/1675 felhatalmazáson alapuló rendelete (2016. július 14.) az (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a stratégiai hiányosságokkal rendelkező, kiemelt kockázatot jelentő harmadik országok megállapítása tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 254., 2016.9.20., 1. o.).

41 A Tanács 2014/107/EU irányelve (2014. december 9.) a 2011/16/EU irányelvnek az adózás területére vonatkozó kötelező automatikus információcsere tekintetében történő módosításáról (HL L 359., 2014.12.16., 1. o.).

42 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/843 irányelve (2018. május 30.) a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló (EU) 2015/849 irányelv, valamint a 2009/138/EK és a 2013/36/EU irányelv módosításáról (HL L 156., 2018.6.19., 43. o.).

a) ez az irányelv;

b) a 2014/107/EU tanácsi irányelv; vagy

c) az (EU) 2018/843 irányelv; vagy

d) az adóügyi illetőség szerinti harmadik ország hasonló jogszabályai.

(3) Az a tagállam, amely egy tanúsított pénzügyi közvetítőt töröl a nemzeti nyilvántartásából, haladéktalanul tájékoztatja az összes többi olyan tagállamot, amely az 5. cikknek megfelelően nemzeti nyilvántartást vezet.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdés alapján a nemzeti nyilvántartásból törölt pénzügyi közvetítőt újból nyilvántartásba vegyék, amennyiben az ezen irányelv rendelkezéseinek való meg nem felelést orvosolta, beleértve a meg nem felelés miatt kifizetetlen összegek kifizetését vagy kiegyenlítését is.

2. SZAKASZ

ADATSZOLGÁLTATÁS

9. cikk
Adatszolgáltatási kötelezettség

1. A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy előírják a nemzeti nyilvántartásukban szereplő tanúsított pénzügyi közvetítők számára, hogy a rögzítés időpontját követően a lehető leghamarabb adják át az illetékes hatóságnak a II. mellékletben említett információkat, kivéve, ha az ügylet bármely részére vonatkozó kiegyenlítési megbízás a fordulónapon függőben van, amely esetben az adott ügyletre vonatkozó adatszolgáltatást a kiegyenlítést követő lehető legkorábbi időpontban kell teljesíteni. Ha a fordulónap után 20 nappal az ügylet bármely része tekintetében a kiegyenlítés még folyamatban van, a tanúsított pénzügyi közvetítők a következő 5 naptári napon belül adatot szolgáltatnak arról, hogy mely rész tekintetében van folyamatban a kiegyenlítés.

2. A tagállamok biztosítják, hogy a tanúsított pénzügyi közvetítőknek nem kell jelenteniük a II. melléklet E. címében említett információkat, ha a bejegyzett tulajdonosnak a tulajdonos társaságban fennálló részesedéséből fizetett osztalék teljes összege nem haladja meg az 1 000 EUR-t.

3. Azok a tagállamok, amelyek úgy döntenek, hogy a kamatfizetésekkel kapcsolatban az 5. cikkel összhangban létrehozott nemzeti nyilvántartást használnak, előírják a tanúsított pénzügyi közvetítők számára a II. mellékletben szereplő információk bejelentését, de nem írhatják elő az E. cím alatt szereplő információk bejelentését.

4. A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el, amelyekben meghatározza a II. mellékletben említett információk bejelentésére szolgáló egységes számítógépes formanyomtatványokat, beleértve a nyelvhasználati szabályokat és a kommunikációs csatornákra vonatkozó követelményeket is. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 18. cikkben említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

5. A tagállamok előírják a tanúsított pénzügyi közvetítők számára, hogy nemzeti nyilvántartásukban öt évig őrizzék meg a bejelentett információkat alátámasztó dokumentumokat, biztosítsanak hozzáférést minden egyéb információhoz, valamint biztosítsanak hozzáférést a helyiségeikhez ellenőrzés céljából, továbbá előírják a tanúsított pénzügyi közvetítők számára, hogy az ellenőrzés befejezését követően

haladéktalanul, de legkésőbb az adatszolgáltatást követő öt éven belül töröljék vagy anonimizálják az ilyen dokumentációban szereplő személyes adatokat.

3. SZAKASZ

FORRÁSADÓ-RENDEZÉSI RENDSZEREK

10. cikk

Kifizetésnél biztosított forrásadó-kedvezmény vagy gyors visszatérítés iránti kérelem

(1) A tagállamok előírják az osztalék- vagy kamatkifizetésben részesülő bejegyzett tulajdonos befektetési számláját vezető tanúsított pénzügyi közvetítő számára, hogy a 12. cikk és/vagy a 13. cikk alapján a bejegyzett tulajdonos nevében kérje a forrásadó rendezését, amennyiben teljesülnek a következő feltételek:

a) a bejegyzett tulajdonos felhatalmazta a tanúsított pénzügyi közvetítőt, hogy a nevében forrásadó-rendezést kérjen; valamint

b) a tanúsított pénzügyi közvetítő a 11. cikkel összhangban ellenőrizte és megállapította a bejegyzett tulajdonos jogosultságát. Az ellenőrzés magában foglalhat egy olyan kockázatértékelést is, amely figyelembe veszi a hitelkockázatot és a csalási kockázatot.

(2) Az (1) bekezdés ellenére a tagállamok nem biztosítják a 12. és 13. cikk szerinti rendszerekben történő rendezést az olyan megkeresés alapján, ahol:

a) az osztalékot olyan nyilvánosan forgalmazott részvény után fizették ki, amelyet a bejegyzett tulajdonos a jogvesztő napot megelőző két napon belül szerzett meg;

b) a forrásadó-túlfizetés rendezése iránti kérelemmel érintett mögöttes eszköz utáni osztalékfizetéshez olyan pénzügyi megállapodás kapcsolódik, amelynek kiegyenlítésére, lejártára vagy más módon való megszűnésére a jogvesztő napig nem került sor.

(3) Az (1) bekezdés ellenére a tagállamok forrásadó-túlfizetés 12. és 13. cikk szerinti rendezéséből kizárhatják az olyan kérelmet, amelynél:

a) az értékpapír-fizetési láncban részt vevő pénzügyi közvetítők legalább egyike nem tanúsított pénzügyi közvetítő, és a láncban utána következő tanúsított pénzügyi közvetítők egyike sem bocsátotta az illetékes hatóság rendelkezésére azokat az információkat, amelyeket a pénzügyi közvetítőnek ezen irányelv értelmében át kellene adnia, ha tanúsított pénzügyi közvetítő lenne; vagy

b) a forrásadó alóli mentességet kérnek.

11. cikk

A bejegyzett tulajdonos jogosultságának átvilágítása

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a bejegyzett tulajdonos nevében a 12. és/vagy 13. cikk szerinti rendezést kérelmező tanúsított pénzügyi közvetítő a bejegyzett tulajdonostól nyilatkozatot kapjon arról, hogy a bejegyzett tulajdonos:

a) az osztalék vagy kamat haszonhúzója a forrás szerinti tagállam nemzeti jogszabályaiban meghatározottak szerint; valamint

b) nem kötött a mögöttes, nyilvánosan forgalmazott részvényhez kapcsolódó olyan pénzügyi megállapodást, amelynek kiegyenlítésére, lejártára vagy más módon való megszűnésére a jogvesztő napig nem került sor.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a bejegyzett tulajdonos nevében a 12. és/vagy 13. cikk szerinti rendezést kérelmező tanúsított pénzügyi közvetítők ellenőrizzék:

a) a bejegyzett tulajdonos részére kiadott eTRC-t és/vagy a harmadik országbeli adóügyi illetőség megfelelő igazolását;

b) a bejegyzett tulajdonos nyilatkozatát és adóügyi illetőségét az (EU) 2015/849 irányelv[43] szerinti, pénzmosással és terrorizmusfinanszírozással kapcsolatos kötelezettségeknek való megfelelés érdekében a tanúsított pénzügyi közvetítő által használt belső ellenőrzési mechanizmusokból származó információk vagy a harmadik országokban előírt hasonló információk alapján;

c) a bejegyzett tulajdonos egyedi kedvezményes forrásadó-mértékre való jogosultságát a forrás szerinti tagállam és azon joghatóságok között létrejött kettős adóztatási egyezménynek megfelelően, ahol a bejegyzett tulajdonos adóügyi illetőséggel rendelkezik, vagy a forrás szerinti tagállam egyedi nemzeti jogszabályai szerint;

d) osztalékfizetés esetén és a tanúsított pénzügyi közvetítő rendelkezésére álló információk alapján bármely olyan pénzügyi megállapodás esetleges meglétét, amelynek kiegyenlítésére, lejártára vagy más módon való megszűnésére a jogvesztő napig nem került sor, kivéve, ha a bejegyzett tulajdonosnak a birtokolt azonos részvények egy csoportjára kifizetett osztalék nem haladja meg az 1 000 EUR-t.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy a tanúsított pénzügyi közvetítők megfelelő eljárásokkal rendelkezzenek a (2) bekezdés szerinti ellenőrzések elvégzéséhez.

12. cikk

Kifizetésnél biztosított forrásadókedvezmény-rendszer

A tagállamok engedélyezhetik a bejegyzett tulajdonos befektetési számláját vezető tanúsított pénzügyi közvetítők számára, hogy a 10. cikkel összhangban a bejegyzett tulajdonos nevében kérjék a kifizetésnél biztosított forrásadó-kedvezményt a következő információknak a forrásadó-kezelő rendelkezésére bocsátásával:

a) a bejegyzett tulajdonos adóügyi illetősége; valamint

b) a kifizetésre alkalmazandó forrásadó-mérték a kettős adóztatási egyezménynek vagy külön nemzeti jogszabálynak megfelelően.

[43] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/849 irányelve (2015. május 20.) a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről, a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2006/70/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 141., 2015.6.5., 73. o.).

13. cikk

Gyors visszatérítési rendszer

(1) A tagállamok engedélyezhetik a bejegyzett tulajdonos befektetési számláját vezető tanúsított pénzügyi közvetítők számára, hogy a 10. cikkel összhangban a nyilvántartásba vett tulajdonos nevében kérjék a forrásadó-többlet gyors visszatérítését, amennyiben az e cikk (3) bekezdésében említett információkat a kifizetés időpontját követően a lehető leghamarabb, de legkésőbb az osztalék vagy kamat kifizetésének időpontjától számított 25 naptári napon belül rendelkezésre bocsátják.

(2) A tagállamok az (1) bekezdéssel összhangban benyújtott visszatérítési kérelmeket a kérelem keltétől vagy – ha az későbbre esik – attól az időponttól számított 25 naptári napon belül dolgozzák fel, amikor az ezen irányelv szerinti adatszolgáltatási kötelezettségeket valamennyi érintett tanúsított pénzügyi közvetítő teljesítette. A tagállamok a 14. cikkel összhangban kamatot számítanak fel az ilyen visszatérítés összegére a 25. napot követő késedelem minden egyes napja után.

(3) A gyors visszatérítést kérő tanúsított pénzügyi közvetítő az érintett tagállam rendelkezésére bocsátja a következő információkat:

a) az osztalék- vagy kamatfizetés azonosítása a II. melléklet B. címében említettek szerint;

b) az alkalmazandó forrásadó-mérték jogalapja és a visszatérítendő adótúlfizetés teljes összege;

c) a bejegyzett tulajdonos adóügyi illetősége;

d) a bejegyzett tulajdonos 11. cikk szerinti nyilatkozata.

(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el, amelyekben meghatározza az egységes számítógépes formanyomtatványt, beleértve a nyelvhasználati szabályokat, valamint az e cikk szerinti kérelmek benyújtására szolgáló kommunikációs csatornákra vonatkozó követelményeket. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 18. cikkben említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

14. cikk

Késedelmi kamat

A tagállamok a 13. cikk (2) bekezdésének megfelelően kamatot alkalmaznak, amelynek mértéke megegyezik a tagállam által a bejegyzett tulajdonosok által a jövedelemadó késedelmes fizetésére alkalmazott kamattal vagy azzal egyenértékű díjjal, vagy – ha a tagállamok nemzeti jogszabályai nem tartalmaznak ilyen rendelkezést – a rövid lejáratú eurokamatláb 50 bázisponttal növelt mértékével vagy a központi bankjuk által használt, 50 bázisponttal egyenértékű kamatlábbal, amennyiben azok nem részei az európai árfolyam-mechanizmusnak.

15. cikk

Általános visszatérítési rendszer

A tagállamok megfelelő intézkedéseket fogadnak el annak biztosítása érdekében, hogy amennyiben a 12. és a 13. cikk nem alkalmazandó az osztalékokra, mivel ezen irányelv feltételei nem teljesülnek, az ilyen osztalékokra kivetett forrásadó-többlet visszatérítését kérő bejegyzett tulajdonos vagy meghatalmazott képviselője legalább a II. melléklet E. címében előírt információkat megadja, kivéve, ha a bejegyzett tulajdonosnak a tulajdonos társaságban

való részesedése után fizetett osztalék teljes összege nem haladja meg az 1 000 EUR-t, és kivéve, ha ezt az információt a 9. cikkben foglalt kötelezettségekkel összhangban már rendelkezésre bocsátották.

16. cikk
Polgári jogi felelősség

A tagállamok megteszik a megfelelő intézkedéseket annak biztosítására, hogy amennyiben a tanúsított pénzügyi közvetítő szándékosan vagy gondatlanságból nem tesz eleget a 9., 10., 11., 12. és 13. cikk szerinti kötelezettségeinek, a tanúsított pénzügyi közvetítő teljes mértékben vagy részben felelősségre vonható legyen a tagállam által a 12. vagy 13. cikk szerinti kérelemmel kapcsolatban felmerült forrásadó-bevétel-kiesésért.

17. cikk
Szankciók

A tagállamok megállapítják az ezen irányelv alapján elfogadott nemzeti rendelkezések megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és meghoznak minden szükséges intézkedést ezek végrehajtására. E szankcióknak hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük.

IV. FEJEZET
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

18. cikk
Bizottsági eljárásrend

(1) A Bizottságot egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet[44] értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

19. cikk
Értékelés

(1) A Bizottság az irányelvet átültető nemzeti szabályok hatálybalépését követően ötévente megvizsgálja és értékeli ezen irányelv működését. 2031 decemberéig és ötévente jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az irányelv értékeléséről, többek között az irányelv egyes rendelkezései módosításának esetleges szükségességéről.

(2) A tagállamok a (3) bekezdéssel összhangban közlik a Bizottsággal azokat az irányelv értékelése szempontjából releváns, a forrásadó-rendezési eljárások javításával összefüggő információkat, amelyek a kettős adóztatás csökkentéséhez és az adóvisszaélések elleni küzdelemhez szükségesek.

---

[44] Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

(3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározza a tagállamok által az értékelés céljából benyújtandó információkat, valamint ezen információk közlésének formátumát és feltételeit.

(4) A Bizottsággal a (2) bekezdés értelmében közölt információkat a Bizottság az uniós intézményekre alkalmazandó rendelkezésekkel összhangban, bizalmasan kezeli.

(5) A tagállamok által a (2) bekezdés értelmében a Bizottsággal közölt információk, valamint a Bizottság által ezen információk felhasználásával készített bármely jelentés vagy dokumentum továbbítható a többi tagállamnak. Az ilyen módon továbbított információkra hivatalos titoktartási kötelezettség vonatkozik, és azok ugyanolyan védelmet élveznek, mint amilyet az információkat fogadó tagállam nemzeti joga az ilyen jellegű információknak biztosít.

20. cikk

A személyes adatok védelme

(1) A tagállamok az érintettnek az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet[45] 15–19. cikke szerinti jogait csak olyan mértékben és kizárólag addig korlátozzák, ameddig az illetékes hatóságaik számára feltétlenül szükséges az adócsalás, adókijátszás vagy adókikerülés kockázatának csökkentéséhez a tagállamokban, különösen annak ellenőrzésével, hogy a nyilvántartásba vett tulajdonosra a helyes forrásadó-mértéket alkalmazzák, vagy annak ellenőrzésével, hogy a bejegyzett tulajdonos kellő időben megkapja a kedvezményt, amennyiben arra jogosult.

(2) A személyes adatok kezelése során a tanúsított pénzügyi közvetítők és a tagállamok illetékes hatóságai az (EU) 2016/679 rendelet 4. cikkének (7) bekezdése értelmében vett adatkezelőknek minősülnek az ezen irányelv szerinti tevékenységeik körében.

(3) Az ezen irányelvvel összhangban kezelt információk – beleértve a személyes adatokat is – csak addig őrizhetők meg, amíg az ezen irányelv céljainak eléréséhez szükséges, az egyes adatkezelőknek az elévülésre vonatkozó nemzeti szabályaival összhangban, de legfeljebb 10 évig.

21. cikk

Bejelentés

Az a tagállam, amely az 5. cikknek megfelelően nemzeti nyilvántartást hoz létre és vezet, tájékoztatja erről a Bizottságot és a többi tagállamot, valamint a nyilvántartásra vonatkozó szabályok minden későbbi változásáról. A Bizottság ezeket az információkat közzéteszi az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, és szükség szerint aktualizálja azokat.

22. cikk

Átültetés

(1) A tagállamok legkésőbb 2026. december 31-ig elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz,

[45] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul megküldik a Bizottságnak.

A tagállamok ezeket a rendelkezéseket 2027. január 1-jétől alkalmazzák.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

23. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

24. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

1.1. A javaslat/kezdeményezés címe

A forrásadók területén a kettős adóztatás elkerülésére és az adóvisszaélések megelőzésére szolgáló új uniós rendszer, az úgynevezett FASTER (Faster and Safer Tax Excess Relief).

1.2. Az érintett szakpolitikai terület(ek)

Adópolitika.

1.3. A javaslat/kezdeményezés a következőre irányul:

Új intézkedés.

1.4. Célkitűzés(ek)

1.4.1. Általános célkitűzés(ek)

1. A határokon átnyúló befektetések megkönnyítése az EU-ban azáltal, hogy az adózók megfelelő és hatékony hozzáférést kapnak a kettős adózási egyezményekből és az uniós irányelvekből eredő adókedvezményekhez

2. Az adóvisszaélések megelőzése a forrásadózás területén

3. Gazdasági hasznok

1.4.2. Konkrét célkitűzés(ek)

1. A forrásadó-többlet rendezésére vagy visszatérítésére rendelkezésre álló idő lerövidítése

2. Annak biztosítása, hogy a pénzügyi közvetítők betartsák az ügyfél-átvilágítási követelményeket, és azokról beszámoljanak az adóhatóságoknak

3. A forrásadóval való visszaélés (Cum/Ex és Cum/Cum) megelőzése

4. A tagállami adóhatóságok ellátása olyan eszközökkel, amelyekkel biztonságosan és időben kezelhetik a visszatérítésre vagy a kifizetésnél biztosított forrásadó-kedvezményre irányuló eljárásokat

5. A javaslat hatása a gazdaságra

1.4.3. Várható eredmény(ek) és hatás(ok)

A javaslatban meghatározott határidők biztosítanák a forrásadó-visszaigényléseket gyorsabban teljesítését, vagy az alacsonyabb forrásadó-mérték a kifizetés időpontjában történő alkalmazását. Az adatszolgáltatási kötelezettségek biztosítanák, hogy az információkat bejelentsék az adóhatóságoknak a nagyobb átláthatóság lehetővé tétele érdekében, és hogy ezeket az információkat hatékonyan használják fel az adócsalás, az adókijátszás és az adókikerülés elleni küzdelemben a forrásadó-visszaigénylési, illetve -rendezési rendszerekben az EU-ban, a rendszer hatékonyságának biztosítása mellett. A másodlagos cél az olyan gazdasági mutatókra gyakorolt pozitív hatás, mint a GDP, a bérek és a foglalkoztatás.

1.4.4. Teljesítménymutatók

Konkrét célkitűzés	**Mutatók**	**Mérési eszközök**
A forrásadó-többlet	A forrásadó-visszaigénylések	A forrás szerinti tagállam

rendezésére vagy visszafizetésére rendelkezésre álló idő lerövidítése	kifizetési ideje összhangban van-e a javaslatban előre meghatározott fizetési határidőkkel, és adott esetben késedelmes visszafizetés esetén fizetnek-e késedelmi kamatot a befektetőknek	által a Bizottságnak benyújtandó éves adatok
Annak biztosítása, hogy a tanúsított pénzügyi közvetítők megfeleljenek az ügyfél-átvilágítási követelményeknek és az adatszolgáltatási kötelezettségeknek	A nyilvántartásba vétel helye szerinti tagállam monitoringtevékenysége az uniós és a nem uniós pénzügyi közvetítők megfelelésének biztosítása érdekében	A tagállam által a pénzügyi közvetítő nyilvántartásba vételének helye szerinti nemzeti nyilvántartás rendelkezésére bocsátandó éves jelentés
Az adóvisszaélések megelőzése	A forrás szerinti tagállam éves értékelése arról, hogy a közvetítők/forrásadó-kezelők által szolgáltatott adatok hasznosak-e az adóvisszaélések tényleges felderítése és megelőzése szempontjából Az értékelés ki fog terjedni a forrásadóval való visszaélés (Cum/Ex és Cum/Cum) felderítésére és az ellene való küzdelemre vonatkozóan bejelentett adatok felhasználására és előnyeire (visszaélési esetek száma és a kapcsolódó összegek)	A forrás szerinti tagállam által a Bizottságnak benyújtandó éves értékelés
A tagállami adóhatóságok ellátása olyan eszközökkel, amelyekkel biztonságosan kezelhetik a visszatérítésre vagy a kifizetésnél biztosított forrásadó-kedvezményre irányuló eljárásokat	A pénzügyi közvetítők/forrásadó-kezelők által a forrás szerinti tagállam adóhatóságának átadott információk pontossága és teljessége A forrás szerinti tagállam éves értékelése a felelősségmegosztási szabályok nemzeti szintű végrehajthatóságáról	A forrás szerinti tagállam által a Bizottságnak benyújtandó éves értékelés
A javaslat hatása az EU gazdaságára	A javaslat GDP-re, beruházásokra, bérekre és foglalkoztatásra gyakorolt gazdasági hatásainak értékelése Ez az értékelés magában foglalja a javaslatot kísérő hatásvizsgálat 4.	A Bizottság által elvégzendő éves értékelés

	mellékletében szereplő JRC-tanulmányokban használt adatforrást és módszertant, beleértve a határokon átnyúló ügyletek CPIS-felmérését is	

1.5. A javaslat/kezdeményezés indoklása

1.5.1. Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek) a kezdeményezés végrehajtásának részletes ütemtervével

A kezdeményezés végrehajtásához a Bizottságnak a következő intézkedéseket kell végrehajtania: 1. technikai támogatás nyújtása az eTRC kibocsátására szolgáló rendszer megvalósításához; valamint 2. keret biztosítása a tagállamok számára a pénzügyi közvetítők által adatszolgáltatási és kérelmezési célra használt formanyomtatványok rendszeréhez.

Az eTRC biztonságáról a belső piacon történő elektronikus tranzakciókhoz kapcsolódó elektronikus azonosításról és bizalmi szolgáltatásokról szóló, 2014. július 23-i 910/2014/EU rendeletnek (eIDAS-rendelet) megfelelő elektronikus bélyegző gondoskodik. Egy későbbi szakaszban a tagállamok fontolóra veszik egy ellenőrizhető hitelesítő adatokon alapuló ellenőrzési folyamat bevezetését, amennyiben az EU technikai követelményei teljesülnek. Az eTRC és az ellenőrzési folyamat bevezetésére várhatóan az irányelv elfogadását követő 18 hónapon belül kerül sor.

A Bizottságnak biztosítania kell a megbízható kibocsátók nyilvános kulcsainak nyilvántartását (feltételezve, hogy a nyilvános kulcsokat rendszeresen meg kell változtatni) az eTRC tagállami bevezetéséhez.

A Bizottság továbbá támogatni fogja a digitális adóügyi illetőségigazolás technikai alapjának esetleges megváltoztatásával vagy az új technikai fejlesztésekkel foglalkozó szakmai bizottságot.

A javaslat hatálya alá tartozó pénzügyi közvetítőknek adatot kell szolgáltatniuk a tagállamoknak a nyilvánosan forgalmazott részvények után fizetett osztalékjövedelmekről és/vagy a nyilvánosan forgalmazott kötvények után fizetett kamatokról. Az adatszolgáltatás körét a javaslat határozza meg. A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el a bejelentendő információk tartalmára vonatkozóan. A Bizottság továbbá végrehajtási jogi aktus útján meghatározza az xml-en vagy azzal egyenértékű formátumon alapuló, az információk átadására szolgáló szabványosított számítógépes űrlapokat, a nyelvhasználati szabályokkal együtt A Bizottság emellett követelményeket határoz meg az adatszolgáltatási rendszerek azon kommunikációs csatornáira, illetve protokolljaira vonatkozóan, amelyeket a pénzügyi közvetítők számára elő kell írni a javaslat hatálya alá tartozó tagállami

1.5.2. Az Unió részvételéből származó hozzáadott érték (adódhat többek között a koordinációból eredő előnyökből, a jogbiztonságból, a fokozott hatékonyságból vagy

a kiegészítő jellegből). E pontban „az Unió részvételéből származó hozzáadott érték” azt az uniós részvételből adódó értéket jelenti, amely többletként jelentkezik ahhoz az értékhez képest, amely a tagállamok egyedüli fellépése esetén jött volna létre.

A forrásadó-többlet rendezésével vagy visszatérítésével kapcsolatos eljárás egyszerűsítése és a forrásadó-visszatérítés gyorsabb kifizetésének biztosítása érdekében célszerű elkerülni a követelmények sokféleségét, amelyeket a különböző tagállamok egyoldalúan, különböző eljárásokat alkalmazva hajtanak végre.

Az uniós szinten szabványosított, egységes adatszolgáltatási rendszer révén valamennyi tagállamban teljes mértékben átláthatóvá válik az osztalék- és kamatfizetési lánc. Jelenleg ugyanis nem ez a helyzet. A kapott adatok elősegítik a forrásadó-többlet rendezésével vagy visszatérítésével kapcsolatos visszaélések (Cum/Ex és Cum/Cum) azonosítását és megelőzését.

Egy olyan uniós szintű megoldás, amely az arányosság elvének tiszteletben tartása mellett digitalizálná és harmonizálná a forrásadó-rendezési eljárások fő

1.5.3. Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága

A kezdeményezés uniós szintű új mechanizmus. Eddig csak nagyon kevés tagállam vezetett be gyors visszatérítési rendszert, és ezek végrehajtása során is problémák merültek fel.

Jelenleg a pénzügyi közvetítők általi adatszolgáltatás korlátozott, és azt általában csak a pénzügyi lánchoz tartozó értékpapír-kibocsátók/forrásadó-kezelők teljesítik, más pénzügyi közvetítők nem. A kezdeményezés biztosítaná a pénzügyi lánc mentén megvalósuló osztalék- és kamatkifizetések teljes átláthatóságát a forrásadó-túlfizetés rendezésével vagy visszatérítésével

1.5.4. A többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség és egyéb megfelelő eszközökkel való lehetséges szinergiák

Ez az irányelv a helyreállítási stratégiát támogató igazságos és egyszerű adózásra irányuló cselekvési tervben és a tőkepiaci unióra vonatkozó cselekvési terv 2.0. változatában meghatározott intézkedések egyikét szabályozza.

Az igazságos adóztatás feltétele az adóvisszaélések megakadályozása. A javaslat a DAC keretében már létrehozott vagy fejlesztés alatt álló hasonló eljárásokat, intézkedéseket és informatikai eszközöket fogja használni.

1.5.5. A rendelkezésre álló különböző finanszírozási lehetőségek értékelése, ideértve az átcsoportosítási lehetőségeket is

A Bizottság segíteni fogja a tagállamokat az eTRC végrehajtásában, beleértve a folyamatos technikai támogatást is. Emellett a Bizottságnak folyamatos támogatást kell nyújtania a tagállamoknak a pénzügyi közvetítőkre vonatkozó adatszolgáltatási szabályok keretének végrehajtásához és nyomon követéséhez. A vonatkozó költségek finanszírozása az uniós költségvetésből történik.

A tervezett intézkedések végrehajtása egyébként a tagállamok feladata lesz.

1.6. A javaslat/kezdeményezés időtartama és pénzügyi hatása

☐ **határozott időtartam**

☐ időtartam: ÉÉÉÉ [HH/NN]-tól/-től ÉÉÉÉ [HH/NN]-ig

☐ pénzügyi hatás: ÉÉÉÉ-tól/-től ÉÉÉÉ-ig a kötelezettségvállalási előirányzatok esetében és ÉÉÉÉ-tól/-től ÉÉÉÉ-ig a kifizetési előirányzatok esetében

– **X határozatlan időtartam**

beindítási időszak: ÉÉÉÉ-tól/-től ÉÉÉÉ-ig

azt követően: rendes ütem

1.7. Tervezett irányítási módszer(ek)

– **X** Bizottság általi **közvetlen irányítás**

X a Bizottság szervezeti egységein keresztül, ideértve az uniós küldöttségek személyzetét

☐ végrehajtó ügynökségen keresztül

– ☐ **Megosztott irányítás** a tagállamokkal

– ☐ **Közvetett irányítás** a költségvetés végrehajtásával kapcsolatos feladatoknak a következőkre történő átruházásával:

☐ harmadik országok vagy az általuk kijelölt szervek

☐ nemzetközi szervezetek és ügynökségeik (nevezze meg)

☐ az EBB és az Európai Beruházási Alap

☐ a költségvetési rendelet 70. és 71. cikkében említett szervek

☐ közjogi szervek

☐ magánjog alapján működő, közfeladatot ellátó szervek, amennyiben megfelelő pénzügyi garanciákkal rendelkeznek

☐ valamely tagállam magánjoga alapján működő, köz- és magánszféra közötti partnerség végrehajtásával megbízott és megfelelő pénzügyi garanciákkal rendelkező szervek

☐ az EUSZ V. címének értelmében a KKBP terén konkrét fellépések végrehajtásával megbízott, és a vonatkozó alap-jogiaktusban meghatározott személyek.

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

A Bizottság gondoskodni fog arról, hogy biztosított legyen a beavatkozás működésének nyomon követése és a fő szakpolitikai célkitűzések fényében történő értékelése.

A tagállamok évente benyújtják a Bizottságnak a teljesítménymutatókat tartalmazó fenti táblázatban említett, az irányelvnek való megfelelés nyomon követésére használt információkat. Amint rendelkezésre állnak monitoringadatok, és amennyiben azt helyénvalónak ítéli, a Bizottság mérlegelni fogja egyes elemek felülvizsgálatát az eTRC kapcsán nyújtott technikai támogatással és az adatszolgáltatási rendszerre vonatkozó végrehajtási jogi aktussal összhangban.

Öt évvel az irányelv végrehajtása után értékelés készül, amely lehetőséget ad a Bizottságnak, hogy felülvizsgálja a szakpolitika eredményeit, tekintettel annak célkitűzéseire, valamint általános hatásaira a forrásadó-túlfizetés rendezésével vagy visszatérítésével kapcsolatos uniós rendszereket, valamint a forrásadóval való

2.2. Irányítási és kontrollrendszer(ek)

2.2.1. Az irányítási módszer(ek), a finanszírozás végrehajtási mechanizmusai, a kifizetési módok és a javasolt kontrollstratégia indokolása

A kezdeményezés végrehajtása a tagállamok illetékes hatóságaira (adóhatóságaira) támaszkodik. Felelősek lesznek saját nemzeti rendszereik finanszírozásáért, beleértve az eTRC végrehajtását, valamint a pénzügyi közvetítőktől érkező adatszolgáltatások és kérelmek fogadására szolgáló nemzeti rendszerek létrehozását.

A Bizottság finanszírozza az eTRC-hez kapcsolódó technikai segítségnyújtást, valamint az adatszolgáltatási rendszerek és a kérelmezési formanyomtatványok keretének uniós szintű létrehozását.

2.2.2. A felismert kockázatokkal és a csökkentésükre létrehozott belső kontrollrendszerekkel kapcsolatos információk

Annak érdekében, hogy a visszaigényelt forrásadó visszatérítése vagy rendezése határidőn belül megtörténjen, a tagállamoknak évente statisztikai adatokat kell szolgáltatniuk a Bizottságnak arról, hogy hány forrásadó-többletet térítettek vissza, illetve rendeztek határidőn belül, és hány esetben lépték túl a határidőket. Ez utóbbit

indokolni kell. Ezen túlmenően a tagállamoknak késedelmi kamatot kell fizetniük az adózó részére, ha indokolatlanul túllépik visszatérítésre vonatkozóan előírt határidőt.

A nemzeti nyilvántartásukban szereplő tanúsított pénzügyi közvetítők megfelelését illetően a tagállamok éves jelentést nyújtanak be a Bizottságnak azokról az ellenőrzésekről és tevékenységekről, amelyeket annak érdekében végeztek, hogy pénzügyi közvetítőik megfeleljenek az irányelv szerinti kötelezettségeiknek, beleértve az adatszolgáltatási kötelezettségeket is. Továbbá a pénzügyi közvetítők felelősek az ezen irányelv szerinti kötelezettségeik megsértéséért, ha magatartásuk adóbevétel-kiesést eredményezett.

A tagállamoknak éves jelentést kell benyújtaniuk a Bizottsághoz arról, hogy az irányelv alapján szolgáltatott adatokat hogyan használják fel a forrásadó-többlet rendezésével vagy visszatérítéssel kapcsolatos visszaélések felderítésére és leküzdésére.

Az ellenőrzési stratégia fő elemei a következők:

Közbeszerzési szerződések

A közbeszerzések tekintetében a költségvetési rendeletben meghatározott ellenőrzési eljárások: a közbeszerzési szerződést a Bizottság szolgálatai által a kifizetés érdekében végzett ellenőrzési eljárás után kötik meg, figyelembe véve a szerződéses kötelezettségeket, valamint a hatékony pénzgazdálkodást és általános irányítást. A csalás elleni intézkedésekről (ellenőrzések, jelentések stb.) a Bizottság és a kedvezményezettek között létrejött minden szerződés rendelkezik. Részletes feladatmeghatározást kell készíteni, amely az egyedi szerződés alapját képezi. Az elfogadási eljárás szigorúan a TAXUD TEMPO módszertant követi: a célkitűzéseket felülvizsgálják, szükség esetén módosítják, és végül kifejezetten elfogadják (vagy elutasítják). „Elfogadólevél” hiányában számla nem fizethető ki.

A közbeszerzés technikai ellenőrzése

Az Adóügyi és Vámuniós Főigazgatóság végzi a célkitűzések ellenőrzését, és felügyeli a vállalkozók tevékenységét, valamint az általuk nyújtott szolgáltatásokat. Emellett rendszeresen minőség- és biztonság-ellenőrzéseket végez az alvállalkozóinál. A minőség-ellenőrzések során ellenőrzik az alvállalkozók tényleges folyamatainak a minőségterveikben meghatározott szabályoknak és eljárásoknak való megfelelését. A biztonság-ellenőrzések a konkrét folyamatokra, eljárásokra és rendszerekre koncentrálnak.

A fenti ellenőrzések mellett az Adóügyi és Vámuniós Főigazgatóság elvégzi a hagyományos költségvetési ellenőrzéseket.

A kötelezettségvállalások előzetes vizsgálata

Az Adóügyi és Vámuniós Főigazgatóság valamennyi kötelezettségvállalását megvizsgálja a pénzügyi és a HR üzleti kapcsolattartó részleg vezetője. Ennek következtében a kötelezettségvállalás alá eső összegek 100 %-ára terjed ki az előzetes vizsgálat. Ez az eljárás magas szinten biztosítja az ügyletek jogszerűségét és szabályszerűségét.

A kifizetések előzetes vizsgálata

A kifizetések 100 %-át előzetesen vizsgálják. Ezen túlmenően hetente legalább (minden kiadási kategóriából) véletlenszerűen kiválasztanak egy kifizetést a pénzügyi és a HR üzleti kapcsolattartó részleg vezetője által végzett előzetes

vizsgálat céljából. A vizsgálat terjedelmére nem határoztak meg célt, mivel annak célja a kifizetések „véletlenszerű” ellenőrzése, annak megvizsgálása érdekében, hogy valamennyi kifizetést az előírásoknak megfelelően készítettek-e elő. A fennmaradó kifizetéseket a hatályos szabályok szerint naponta dolgozzák fel.

A közvetve megbízott, engedélyezésre jogosult tisztviselők nyilatkozatai

Valamennyi közvetve megbízott, engedélyezésre jogosult tisztviselő az érintett éves tevékenységi jelentést alátámasztó nyilatkozatokat ír alá. E nyilatkozatok a program szerinti műveletekre vonatkoznak. A közvetve megbízott, engedélyezésre jogosult tisztviselők nyilatkoznak arról, hogy a költségvetés végrehajtásához kapcsolódó műveleteket a pénzgazdálkodás hatékonyságának alapelvével összhangban hajtották végre, hogy az alkalmazott irányítási és ellenőrzési rendszerek kellő biztosítékot nyújtottak az ügyletek jogszerűségét és szabályszerűségét illetően, valamint hogy az ezekhez a műveletekhez kapcsolódó kockázatokat megfelelően azonosították, jelentették, és végrehajtották a kockázatokat enyhítő intézkedéseket.

2.2.3. A kontroll költséghatékonyságának becslése és indokolása (a „kontroll költségei ÷ a kezelt kapcsolódó források értéke” hányados) és a hibakockázat várható szintjeinek értékelése (kifizetéskor és záráskor)

A kialakított ellenőrzési mechanizmusok lehetővé teszik az Adóügyi és Vámuniós Főigazgatóság számára, hogy kellőképpen biztosítsa a kiadások minőségét és szabályszerűségét, valamint csökkentse a meg nem felelés kockázatát. A fenti ellenőrzési stratégiai intézkedések a 2 %-ban megjelölt célérték alá csökkentik a lehetséges kockázatokat, és valamennyi kedvezményezettet elérik. A további kockázatcsökkentést szolgáló kiegészítő intézkedések aránytalanul magas költséget eredményeznének, és ezért ilyenek nincsenek előirányozva. A fenti ellenőrzési stratégia végrehajtásával járó összköltség – a Fiscalis program keretébe tartozó valamennyi kiadás tekintetében – az összes kifizetés 1,6 %-ára van korlátozva. Ez az arány várhatóan a jelenlegi kezdeményezés tekintetében is megmarad. A program

2.3. A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések

Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) – az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben, valamint a 2185/964/Euratom, EK tanácsi rendeletben foglalt rendelkezéseknek és eljárásoknak megfelelően – nyomozásokat, többek között helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat folytathat annak megállapítására, hogy valamely támogatási megállapodással, támogatási határozattal vagy az e jogszabály alapján finanszírozott szerződéssel összefüggésben történt-e az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalás, korrupció vagy más jogellenes cselekmény.

3. A JAVASLAT BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

3.1. A többéves pénzügyi keret érintett fejezete/fejezetei és a költségvetés érintett kiadási sora/sorai

Jelenlegi költségvetési sorok

A többéves pénzügyi keret fejezetei, azon belül pedig a költségvetési sorok sorrendjében.

A többéves pénzügyi keret fejezete	Költségvetési sor	Kiadás típusa	Hozzájárulás			
	Szám: 03 04 0100	Diff./Nem diff.[46]	EFTA-országoktól[47]	tagjelölt országoktól[48]	harmadik országoktól	a költségvetési rendelet 21. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében
1. – Egységes piac, innováció és digitális gazdaság	Az adórendszerek megfelelő működésének javítása	Diff.	Szám	Szám	Szám	Szám

Létrehozandó új költségvetési sorok

A többéves pénzügyi keret fejezetei, azon belül pedig a költségvetési sorok sorrendjében.

A többéves pénzügyi keret fejezete	Költségvetési sor	Kiadás típusa	Hozzájárulás			
	Szám	Diff./Nem diff.	EFTA-országoktól	tagjelölt országoktól	harmadik országoktól	a költségvetési rendelet 21. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében
	[XX.YY.YY.YY]		IGEN/NEM	IGEN/NEM	IGEN/NEM	IGEN/NEM

[46] Diff. = Differenciált előirányzatok / Nem diff. = Nem differenciált előirányzatok.
[47] EFTA: Európai Szabadkereskedelmi Társulás.
[48] Tagjelölt országok és adott esetben a nyugat-balkáni potenciális tagjelöltek.

3.2. A javaslat előirányzatokra gyakorolt becsült pénzügyi hatása

3.2.1. Az operatív előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

☐ A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után operatív előirányzatok felhasználását

☒ A javaslat/kezdeményezés az alábbi operatív előirányzatok felhasználását vonja maga után:

millió EUR (három tizedesjegyig)

A többéves pénzügyi keret fejezete	Szám 1.	Egységes piac, innováció és digitális gazdaság

Főigazgatóság: Adóügyi és Vámuniós Főigazgatóság			2023	2024	2025	2026	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkel bővíthető			**ÖSSZESEN**
• Operatív előirányzatok										
Költségvetési sor[49]: 03.04.01	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1a)	0,150	0,400	0,200	0,330	0,180			**1,26**
	Kifizetési előirányzatok	(2a)		0,150	0,400	0,200	0,330	0,180		**1,26**
Költségvetési sor	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1b)								
	Kifizetési előirányzatok	(2b)								
Bizonyos egyedi programok keretéből finanszírozott igazgatási jellegű előirányzatok[50]										

[49] A hivatalos költségvetési nómenklatúra szerint.

Költségvetési sor		(3)								
Az Adóügyi és Vámuniós **Főigazgatósághoz tartozó előirányzatok ÖSSZESEN**	Kötelezettségvállalási előirányzatok	= (1a) + (1b) + (3)	0,150	0,400	0,200	0,330	0,180			**1,26**
	Kifizetési előirányzatok	= (2a) + (2b) + (3)		0,150	0,400	0,200	0,330	0,180		**1,26**

[50] Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

A többéves pénzügyi keret fejezete	**7.**	„Igazgatási kiadások”

Ezt a részt az igazgatási jellegű költségvetési adatok táblázatában kell kitölteni, melyet először a pénzügyi kimutatás mellékletébe (a belső szabályzat V. melléklete) kell bevezetni; a mellékletet a szolgálatközi konzultációhoz fel kell tölteni a DECIDE rendszerbe.

millió EUR (három tizedesjegyig)

		2023	2024	2025	2026	2027	**A 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret ÖSSZESEN**
Főigazgatóság: Adóügyi és Vámuniós Főigazgatóság							
• Humán erőforrás		0,118	0,157	0,157	0,063	0,016	**0,511**
• Egyéb igazgatási kiadások		0,004	0,004	0,002	0,002	0,001	**0 013**
Adóügyi és Vámuniós Főigazgatóság ÖSSZESEN		0,122	0,161	0,159	0,065	0,017	**0,524**

A többéves pénzügyi keret **7. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN**	(Összes kötelezettségvállalási előirányzat = Összes kifizetési előirányzat)	0,122	0,161	0,159	0,065	0,017	**0,524**

millió EUR (három tizedesjegyig)

		2023	2024	2025	2026	2027	**A 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret ÖSSZESEN**
A többéves pénzügyi keret **1–7. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN**	Kötelezettségvállalási előirányzatok	0,272	0,561	0,359	0,395	0,197	**1 784**
	Kifizetési előirányzatok	0,122	0,311	0,559	0,265	0,347	**1 604**

A többéves pénzügyi keret **1–7. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN**									

3.2.2. Az operatív előirányzatokra gyakorolt becsült hatás

☐ A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után operatív előirányzatok felhasználását

☒ A javaslat/kezdeményezés az alábbi operatív előirányzatok felhasználását vonja maga után:

Kötelezettségvállalási előirányzatok, millió EUR (három tizedesjegyig)

Tüntesse fel a célkitűzéseket és a			2023	2024	2025	2026	2027	2028	**ÖSSZESEN**
	KIMENETEK								

kimeneteket ⇩	Típus 51	Átlagos költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Összesített szám	Összköltség
1. KONKRÉT CÉLKITŰZÉS[52]…																
Specifikációk				0,150		0,100										**0,250**
Fejlesztés						0,300		0,200		0,150						**0,650**
Karbantartás										0,100		0,100		0,100		**0,300**
Támogatás								0,020		0,020		0,020		0,020		**0,080**
Képzés								0,020								**0,020**
Informatikai szolgáltatásmenedzsment (infrastruktúra, tárhelyszolgáltatás,						0,020		0,060		0,060		0,060		0,060		**0,260**
1. konkrét célkitűzés részösszege				**0,150**		**0,420**		**0,300**		**0,330**		**0,180**		**0,180**		**1,560**
2. KONKRÉT CÉLKITŰZÉS…																
– Kimenet																
2. konkrét célkitűzés részösszege																
ÖSSZESEN				**0,150**		**0,420**		**0,300**		**0,330**		**0,180**		**0,180**		**1,560**

51 A kimenetek a nyújtandó termékek és szolgáltatások (pl. finanszírozott diákcserék száma, épített utak hossza kilométerben stb.).

52 Az 1.4.2. pontban („Konkrét célkitűzés[ek]…”) feltüntetett célkitűzés.

3.2.3. Az igazgatási előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

☐ A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását.

☒ A javaslat/kezdeményezés az alábbi igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását vonja maga után:

millió EUR (három tizedesjegyig)

	Év: **2023.**	Év: **2024.**	Év: **2025.**	Év: **2026.**	Év: **2027.**	**A többéves pénzügyi keret**
7. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN						
Humán erőforrás	**0,118**	**0,157**	**0,157**	**0,063**	**0,016**	**0,511**
Egyéb igazgatási kiadások	**0,004**	**0,004**	**0,002**	**0,002**	**0,001**	**0 013**
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok részösszege						
ÖSSZESEN	**0,122**	**0,161**	**0,159**	**0,065**	**0,017**	**0,524**

A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉBE nem tartozó előirányzatok[53]						
Humán erőforrás						
Egyéb igazgatási jellegű kiadások						
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉBE nem tartozó előirányzatok részösszege						

ÖSSZESEN	0,122	0,161	0,159	0,065	0,017	**0,524**

[53] Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

A humán erőforrással és más igazgatási jellegű kiadásokkal kapcsolatos előirányzat-igényeket az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt előirányzatokkal és/vagy az adott főigazgatóságon belüli átcsoportosítással kell teljesíteni. A források adott esetben a költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további allokációkkal.

3.2.3.1. Becsült humánerőforrás-szükségletek

☐ A javaslat/kezdeményezés nem igényel humán erőforrást.

☒ A javaslat/kezdeményezés az alábbi humánerőforrás-igénnyel jár:

		2023	2024	2025	2026	2027	**Összesen**
• A létszámtervben szereplő álláshelyek (tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak)							
20 01 02 01 (a központban és a bizottsági képviseleteken)		0,75	1	1	0,4	0,1	**3,25**
20 01 02 03 (küldöttségek)							
01 01 01 01 (közvetett kutatás)							
01 01 01 11 (közvetlen kutatás)							
Egyéb költségvetési sor (kérjük megnevezni)							
• Külső munkatársak teljes munkaidős egyenértékben (FTE) kifejezve[54]							
20 02 01 (AC, END, INT a teljes keretből)							
20 02 03 (AC, AL, END, INT és JPD a küldöttségeknél)							
XX 01 xx **yy zz** [55]	– a központban						
	– a küldöttségeknél						
01 01 01 02 (AC, END, INT – közvetett kutatás)							
01 01 01 12 (AC, END, INT – közvetlen kutatás)							
Egyéb költségvetési sor (kérjük megnevezni)							
ÖSSZESEN		**0,75**	**1**	**1**	**0,4**	**0,1**	**3,25**

A becsléseket teljes munkaidős egyenértékben kell kifejezni

XX az érintett szakpolitikai terület vagy költségvetési cím.

A humánerőforrás-igényeknek az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt és/vagy az adott főigazgatóságon belül átcsoportosított személyzettel kell eleget tenni. A források adott esetben a meglévő költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további allokációkkal.

Az elvégzendő feladatok leírása:

Tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak	A tagállamokkal folytatott megbeszélések és levelezés előkészítése; a formanyomtatványokkal, az informatikai formátumokkal és a központi adattárral kapcsolatos munka; az informatikai rendszerrel kapcsolatos munka kihelyezése külső szolgáltatókhoz.

[54] AC = szerződéses alkalmazott; AL = helyi alkalmazott; END = kirendelt nemzeti szakértő; INT = kölcsönmunkaerő (átmeneti alkalmazott); JPD = küldöttségi pályakezdő szakértő.

[55] Az operatív előirányzatokból finanszírozott külső munkatársakra vonatkozó részleges felső határérték (korábban: BA-tételek).

Külső munkatársak	Tárgytalan.

3.2.4. A jelenlegi többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség

A javaslat/kezdeményezés:

☒ teljes mértékben finanszírozható a többéves pénzügyi keret érintett fejezetén belüli átcsoportosítás révén.

Fejtse ki, miként kell átprogramozni a pénzügyi keretet: tüntesse fel az érintett költségvetési sorokat és a megfelelő összegeket. Jelentős átprogramozás esetén mellékeljen Excel-táblát.

☐ a többéves pénzügyi keret lekötetlen mozgásterének és/vagy a többéves pénzügyi keretről szóló rendeletben meghatározott különleges eszközök felhasználását teszi szükségessé.

Fejtse ki, mire van szükség, meghatározva az érintett fejezeteket és költségvetési sorokat, a megfelelő összegeket és a felhasználni javasolt eszközöket.

☐ a többéves pénzügyi keret módosítását teszi szükségessé.

Fejtse ki a szükségleteket: tüntesse fel az érintett fejezeteket és költségvetési sorokat és a megfelelő összegeket.

3.2.5. Harmadik felek hozzájárulásai

A javaslat/kezdeményezés:

☒ nem irányoz elő harmadik felek általi társfinanszírozást.

☐ előirányoz harmadik felek általi társfinanszírozást az alábbi becslések szerint:

előirányzatok, millió EUR (három tizedesjegyig)

	N. év[56]	**N+1. év**	**N+2. év**	**N+3. év**	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkel bővíthető			Összesen
Tüntesse fel a társfinanszírozó szervet								
Társfinanszírozott előirányzatok ÖSSZESEN								

[56] Az N. év a javaslat/kezdeményezés végrehajtásának első éve. Az „N” helyére a végrehajtás várható első évét kell beírni (például: 2021). A következő évek esetében ugyanígy kell eljárni.

3.3. A bevételre gyakorolt becsült hatás

☒ A javaslatnak/kezdeményezésnek nincs pénzügyi hatása a bevételre.

☐ A javaslatnak/kezdeményezésnek van pénzügyi hatása – a bevételre gyakorolt hatása a következő:

☐ a javaslat a saját forrásokra gyakorol hatást

☐ a javaslat az egyéb bevételekre gyakorol hatást

kérjük adja meg, hogy a bevétel kiadási sorhoz van-e rendelve ☐

millió EUR (három tizedesjegyig)

Bevételi költségvetési sor:	Az aktuális költségvetési évben rendelkezésre álló előirányzatok	A javaslat/kezdeményezés hatása[57]						
		N. év	**N+1. év**	**N+2. év**	**N+3. év**	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkel bővíthető		
… jogcímcsoport								

A címzett bevételek esetében tüntesse fel az érintett kiadáshoz tartozó költségvetési sor(oka)t.

Egyéb megjegyzések (pl. a bevételre gyakorolt hatás számítására használt módszer/képlet vagy egyéb más információ).

[57] A tradicionális saját források (vámok, cukorilletékek) tekintetében nettó összeget kell megadni, amely a 20 %-kal (beszedési költségek) csökkentett bruttó összegnek felel meg.